

SPIL IN SPECIAAL ONDERWIJS

Jaarverslag 2024

Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân

April 2025

Inhoud

Voorwoord.....	4
A. Bestuursverslag.....	5
1. Het schoolbestuur	5
1.1 Organisatie	5
1.2 Profiel	8
Missie en Visie	8
Kernactiviteiten	8
Toegankelijkheid & toelating.....	9
Het Strategisch beleidsplan 2023-2027	9
Strategische Beleidsplandoelen 2023-2027	9
1.3 Dialoog.....	10
Omgeving	10
2. Verantwoording beleid	15
2.1 Onderwijskwaliteit	15
Bestuurlijk toezicht	15
Werkwijze	15
Onderwijskwaliteit.....	16
Cyclus Onderwijskwaliteit	16
Inspectiebezoek	21
Bestuurlijke visitatie	21
2.2 Integraal personeelsbeleid	21
Strategische personeelsplanning	21
Professionalisering.....	21
Vitaliteit	22
Werkwijze	22
De gevolgen van het personeelsbeleid.....	28
Verklaring Omtrent het Gedrag	28
Uitkeringen na ontslag	28

Werkdrukmiddelen	28
Privacy, veiligheidsbeleid en oriëntatie op het Normenkader 2027	29
Sociale Veiligheidsbeleving.....	29
Banenafpraak.....	29
2.3 Huisvesting & facilitaire zaken.....	29
Huisvesting	29
2.4 Financieel beleid.....	31
Analyse financieel resultaat.....	31
Resultaat	32
Baten.....	32
Lasten.....	32
Investerings.....	33
Verwachting op de lange termijn (continuïteitsparagraaf).....	34
Risicoprofiel.....	36
Financiële ontwikkelingen in kengetallen	36
Signaleringswaarde vermogen.....	37
Reserves	38
3. Raad van Toezicht.....	39
4. Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad	42
B. Bijlage - overzicht	47
C. Jaarrekening.....	48

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2024 van Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân (SO Fryslân). We kijken terug op een jaar waarin we ons 10-jarig bestaan op 26 juni groots gevierd hebben. Met het 'Jij bent een 10'-festival hebben we onze leerlingen, hun ouders en onze medewerkers in het zonnetje gezet. Maar we hebben dit jaar ook hard gewerkt om het onderwijs voor onze leerlingen optimaal vorm te geven. Met alle medewerkers, de Raad van Toezicht (RvT) en de (Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraden ((G)MR-en) hebben we ervoor gezorgd dat de leerlingen optimaal konden leren en genieten op school. Daarnaast hebben we samengewerkt met ouders, zorginstellingen, gemeenten, samenwerkingsverbanden van het primair en voortgezet onderwijs, jeugdhulpverlening, bedrijven en instellingen. Fantastisch hoe iedereen zich inzet voor kwetsbare leerlingen.

Horizontale verantwoording

Het jaarverslag van het schoolbestuur bestaat uit het bestuursverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag is voor SO Fryslân een belangrijk middel om zich horizontaal te verantwoorden. Leidend voor de beleidskeuzes van SO Fryslân en haar scholen is sinds augustus 2023 het Strategisch Beleidsplan (SBP) 2023-2027.

Belanghebbenden kunnen een gedrukte samenvatting van het jaarverslag opvragen via info@so-fryslan.nl. Het volledige jaarverslag is te vinden op de website so-fryslan.nl. Via de website en het intranet worden personeel, ouders en andere belanghebbenden steeds geïnformeerd over alle beleidsontwikkelingen. De organisatie legt op die manier zowel intern als extern verantwoording af over de ontwikkelingen binnen SO Fryslân op alle beleidsterreinen. Richtinggevend voor de inhoud van dit verslag zijn:

- informatie zoals verspreid via de website;
- informatie verspreid via SharePoint op het intranet;
- aan de GMR verstrekte beleidsdocumenten;
- het Strategisch Beleidsplan 2023-2027;
- managementrapportages over 2024.

Het jaarverslag voldoet aan de eisen die door de overheid aan de jaarrapportage van een onderwijsinstelling worden gesteld.

Drs. Mirjam Pruiksma
Voorzitter College van Bestuur

SO Fryslân
Morra 2-3, 9204 KH Drachten
Tel. 0512- 584594
Website: so-fryslan.nl
E-mail: info@so-fryslan.nl
Kamer van Koophandel: 59619295
Bestuursnummer: 42665
Organisatiecode 6042665

A. Bestuursverslag

1. Het schoolbestuur

1.1 Organisatie

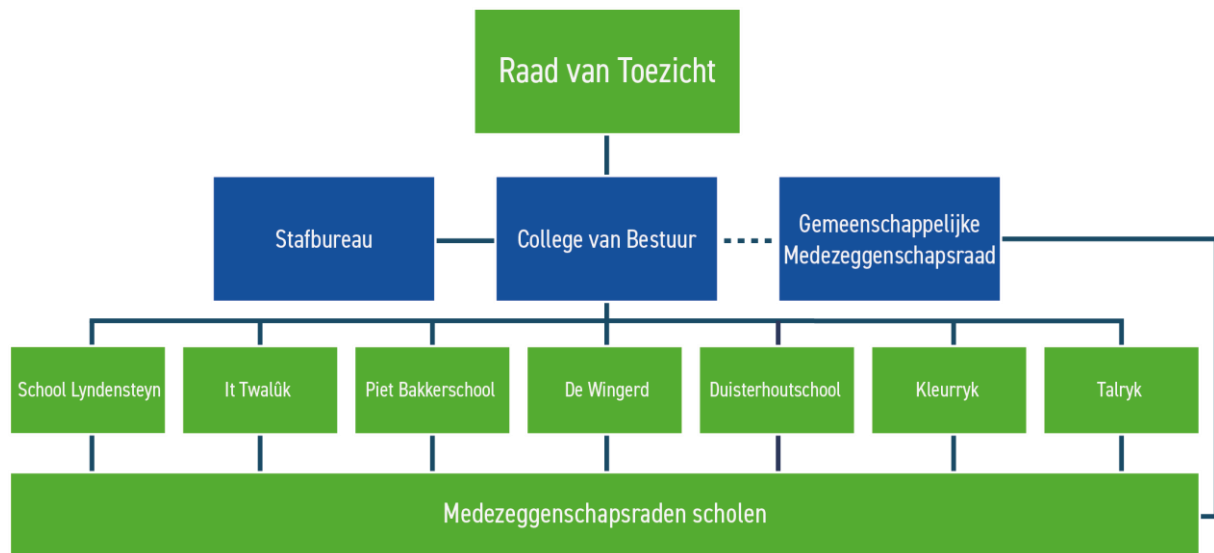
Stichting SO Fryslân is een overkoepelende organisatie waar zeven scholen op twaalf locaties deel van uitmaken. Het stafbureau is gevestigd aan de Morra 2-3 te Drachten.

	De Wingerd	Damwâld	02XF
	Piet Bakkerschool	Sneek	08ST
	Kleurryk	Drachten	03PB
	Talryk	Drachten en De Tike	00RS
	Duisterhoutschool	Heerenveen en Oosterwolde	19TX
	It Twalûk	Leeuwarden en Franeker	26LD
	School Lyndensteyn	Beetsterzwaag	00LD

De stichting kent een Raad van Toezicht (RvT), die bestaat uit vijf leden. Het bevoegd gezag is belegd bij de voorzitter van het College van Bestuur (CvB). Elke school binnen SO Fryslân heeft een eigen directeur, die samen met één of meer teamleider(s) het Managementteam (MT) vormt. Het team van een school bestaat uit het MT en alle andere medewerkers. De tegenspraak is georganiseerd door middel van medezeggenschap. Binnen SO Fryslân is de medezeggenschap als volgt geregeld: elke school heeft een eigen medezeggenschapsraad (MR). Op stichtingsniveau is er een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR), die wordt gevormd door een afvaardiging vanuit de MR-en van de scholen.

Ter ondersteuning van het primaire proces kent het stafbureau adviserende functies op het gebied van: Personeel en Organisatie (P&O), Financiën en Onderwijs en Kwaliteit. Uitvoerende werkzaamheden die niet binnen de kerntaak van SO Fryslân passen, zijn uitbesteed aan instellingen

en bedrijven die de expertise door ontwikkelen en de continuïteit borgen. Het gaat dan met name om Financiële Administratie, Personeels- en Salarisadministratie, Juridische Zaken en Huisvesting. Op het stafbureau zijn werkzaam: een controller, drie medewerkers P&O (waaronder een hoofd P&O), een bestuurssecretaris, een adviseur Onderwijs en Kwaliteit en een voorzitter CvB. Onderstaand organogram laat zien hoe de organisatie is opgebouwd.

Code Goed Bestuur

Bij de inrichting van de organisatie van SO Fryslân is de Code Goed Bestuur van de PO-Raad als richtlijn gehanteerd. Om goed vorm te geven aan de wettelijk voorgeschreven scheiding van bestuur en toezicht is gekozen voor bestuursorganen in de vorm van een Raad van Toezicht en een College van Bestuur; het dualistisch bestuursmodel. Het CvB hanteert de code Goed Bestuur.

College van Bestuur

Het dagelijks bestuur van de stichting SO Fryslân is in handen van het CvB. De taken en bevoegdheden van het CvB zijn vastgelegd in het Managementstatuut. In het verslagjaar 2024 bestaat het CvB uit:

Mevrouw drs. Mirjam Pruiksma, voorzitter.

Nevenfuncties allen onbezoldigd:

Lid Raad van Toezicht Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Friesland te Leeuwarden;

Bestuurslid Stichting Samenwerkingsverband VO Zuid-Oost Friesland te Drachten;

Bestuurslid Samenwerkingsverband VO Fultura te Sneek;

Lid Toezichthoudend Bestuur Samenwerkingsverband VO Fryslân-Noard te Leeuwarden;

Voorzitter Raad van Toezicht poppodium Neushoorn te Leeuwarden;

Voorzitter Wijk- en Speeltuinvereniging Oranjewijk en lid Wijkpanel Oranjewijk te Leeuwarden.

Voor de vergoeding van het CvB verwijzen wij naar de jaarrekening en naar de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT).

Raad van Toezicht

De taken en bevoegdheden van de RvT zijn vastgelegd in het bijgevoegde toezichts- en bestuursreglement. Zie voor het jaarverslag van de RvT hoofdstuk 3.

De Raad van Toezicht bestaat uit:

Mevrouw drs. S. de Graaf

Nevenfuncties onbezoldigd:

Penningmeester van bestuur Stichting Noorderlicht/Huis van de Fotografie;

Secretaris van bestuur Stichting Topvolleybal Groningen/Amysoft Lycurgus tot 30-06-2024;

Lid stuurgroep festival Jazz te Gast te Zuidhorn.

Nevenfunctie bezoldigd:

Lid Raad van Toezicht ROS Friesland.

Mevrouw J.E. de Poorte

Functie: opleidingsmanager Instituut voor Engineering, Hanzehogeschool Groningen.

Mevrouw mr. M.J.J. Stam-Boots

Functie: bestuurssecretaris Scholengroep Katholiek Onderwijs Flevoland en Veluwe.

De heer drs. H. Drenth RA MGA

Functie: directeur/openbaar accountant vestiging Assen Verstegen accountants en adviseurs.

Nevenfuncties onbezoldigd:

Lid Raad van Toezicht Stichting 'Theater over de Noord' te Winschoten (tot 1-10-2024);

Penningmeester bestuur Veenkoloniaal Museum in Veendam (tot 11-11-2024);

Lid Werkveld Advies Commissie Hanzehogeschool.

Nevenfuncties bezoldigd:

Lid raad van commissarissen Zorg Innovatie Forum te Groningen;

Lid Raad van Commissarissen Woonborg te Vries;

Voorzitter Raad van Toezicht Opron te Veendam (tot 1-2-2024);

Lid Raad van Toezicht Het Oversticht te Zwolle;

Toeziethouder praktijkopleidingen NBA en examiner accountancyvakken RU Groningen;

Lid Raad van Commissarissen Braam Kliniek te Assen (sinds 14-11-2024);

Lid Raad van Commissarissen Kiwi kinderopvang te Winschoten.

Dhr. S. Dijkstra

Functie: Hoofd Informatiemanagement & ICT en beleidsadviseur Innovatie bij Ambion.

Nevenfunctie onbezoldigd:

Lid van de ledenraad van SIVON.

Nevenfunctie bezoldigd:

Coördinator kennisnetwerk SD-Fryslân.

Gemeenschappelijke medezeggenschap

Bij SO Fryslân vallen zeven scholen onder het bevoegd gezag. Hierdoor is er een wettelijke verplichting om een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) in te stellen. De GMR vertegenwoordigt de belangen van de Medezeggenschapsraden van de scholen en komt regelmatig bijeen om te vergaderen en te overleggen met het bevoegd gezag. De GMR is bevoegd om voorstellen te doen, standpunten kenbaar te maken, adviezen te geven en instemming te verlenen volgens het GMR-reglement. Er komen zaken aan de orde die voor alle scholen binnen SO Fryslân van belang zijn.

De GMR bestaat uit een personeels- en een oudergeleding. De leden hebben zitting namens de MR van één van de scholen. Een overzicht van de GMR-leden is opgenomen in het jaarverslag van de GMR: zie hoofdstuk 4.

1.2 Profiel

Missie en Visie

Wij zien het als onze missie om leerlingen met een extra ondersteuningsvraag voor te bereiden op een passende en zo zelfstandig mogelijke plek in de samenleving. Door leerlingen en hun ouders te begeleiden op het gebied van wonen, werk, vrije tijd, vervolgonderwijs en burgerschap willen wij bijdragen aan een waardevol en gelukkig leven. Toekomstperspectief, welbevinden en zelfvertrouwen zijn hierin de drie steunpilaren. Daarbij vinden wij het belangrijk dat ouders zich binnen onze organisatie net zo welkom voelen als hun kinderen. Wij zien hen als een belangrijke partner in het ontwikkelingsproces van onze leerlingen.

SO Fryslân wil iedere leerling benaderen vanuit zijn of haar mogelijkheden. Met onderwijs op maat in een passende, veilige en uitnodigende omgeving. In onze visie lukt effectief leren namelijk alleen in een veilige omgeving waarin iedereen zichzelf kan zijn. Een veilige en vertrouwde omgeving begint bij onszelf. Het is daarom van belang dat onze medewerkers zich gewaardeerd, vitaal en veilig voelen. Wij verliezen hen dan ook niet uit het oog. Elke collega toont leiderschap en professionaliteit binnen zijn/haar taken en verantwoordelijkheden op onderwijskundig vlak. Wij bundelen onze kennis en vakmanschap en versterken daardoor elkaar.

Onze missie en visie leiden tot de ambitie om op een aantal punten nog beter te worden. Dit doen we door samen te werken en ons te blijven ontwikkelen binnen onze expertise. Dit betekent:

- Wij willen kwalitatief goed onderwijs geven.
- Wij zijn op de hoogte van de toekomstdromen van onze leerlingen en kunnen hier doelgericht op sturen.
- Wij staan voor professionaliteit, die wij dagelijks door ontwikkelen.

De visie van SO Fryslân op speciaal onderwijs is niet alleen waardevol binnen de eigen organisatie, maar ook voor externe partijen binnen en buiten Friesland. Wij willen samenwerken met onderwijsorganisaties, en een logische gesprekspartner zijn voor het onderwijs- en zorgveld, overheden, het bedrijfsleven en de politiek. Zo leveren wij een structurele bijdrage aan de inrichting van inclusief onderwijs en een inclusieve maatschappij. Dit maakt ons tot een expertisecentrum op provinciaal niveau op het gebied van speciaal onderwijs: Spil in Speciaal Onderwijs.

Kernactiviteiten

De eerste kerntaak van SO Fryslân is het faciliteren van de aangesloten scholen bij het verzorgen van speciaal onderwijs voor hun leerlingen. Daarnaast fungeert SO Fryslân als centraal aanspreekpunt voor externe partijen. Het CvB van SO Fryslân bewaakt de doelstellingen van het door de stichting verzorgde onderwijs en de voortgaande ontwikkeling van dit onderwijs, zoals staat vermeld in het managementstatuut. Verder draagt het CvB zorg voor de synergie tussen de scholen. De grote doelen in het Strategisch Beleidsplan hebben een sturende werking op het beleid (bijlage 1).

Toegankelijkheid & toelating

Leerlingen hebben alleen toegang tot onze scholen als zij een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) hebben, afgegeven door de Commissie van Advies van een Samenwerkingsverband Passend Onderwijs. Elke school binnen SO Fryslân heeft een Schoolondersteuningsprofiel, waarin is aangegeven wat de expertise van de school is. Ouders melden hun kind met een TLV aan bij een school met een passende expertise. Het bestuur streeft ernaar om alle leerlingen die aan de criteria voldoen, binnen de wettelijke termijn op de school van voorkeur te plaatsen.

Het Strategisch beleidsplan 2023-2027

In het Strategisch Beleidsplan (SBP) 2023-2027 van SO Fryslân wordt het strategisch beleid van de stichting voor deze periode beschreven. De hoofdlijnen van de koers en de speerpunten zijn hierin vastgesteld. De inhoud is tot stand gekomen met organisatie brede inbreng. Vanaf september 2022 zijn de teams op de scholen gestart met de vorming van hun schoolplan. Zij hebben de sterke en zwakke aspecten van de school benoemd, met elkaar bepaald welke punten prioriteit hebben om deze periode aan te werken en hun ambitie vastgesteld.

Van alle sterkte-zwakke analyses van de scholen, hun speerpunten en ambities heeft het bestuur van SO Fryslân samen met de directeurs van de scholen en het stafbureau een analyse gemaakt. De uitkomst daarvan is met de MT's en Schoolontwikkelaars van de scholen besproken. Gezamenlijk zijn op basis hiervan de prioriteiten voor het SBP 2023-2027 vastgesteld. Vervolgens is geformuleerd hoe de prioriteiten terugkomen in de Schoolplannen van de scholen. Daarna is het SBP 2023-2027 besproken met de RvT en de GMR.

Met het resultaat kan het bestuur van SO Fryslân de scholen ondersteunen om het gezamenlijke doel te bereiken, namelijk dat '... leerlingen hun eigen kracht ontwikkelen en straks een zo groot mogelijke kans krijgen om daar te komen waar ze het liefste willen zijn.'

Strategische Beleidsplandoelen 2023-2027

Een aantal ontwikkelingen uit het SBP 2019-2023 worden voortgezet en/of geborgd in de SBP-doelen van 2023-2027. Niet alle ontwikkelingen zijn even dringend, aan sommige onderwerpen wordt al langer gewerkt en niet alles kan tegelijk. De belangrijkste strategische doelstellingen voor de komende jaren zijn:

Grote doelen 2023-2027

1. De leerlingen krijgen goed onderwijs aangeboden met goede resultaten.
2. De medewerkers hebben zicht op, en sturen op de kwaliteit van goed onderwijs aan de leerlingen.
3. De medewerkers zijn professionals.
4. We doen wat we hebben afgesproken.
5. We werken intern en extern goed samen.
6. De onderscheidende expertise van SO Fryslân wordt effectief ingezet op weg naar inclusiever onderwijs.

1.3 Dialoog

Omgeving

Alle scholen van SO Fryslân bevinden zich binnen de provincie Friesland. Dit betekent dat de Friese cultuur, tweetaligheid, het verschil tussen stad en platteland, en toenemende vergrijzing onderwerpen zijn die - in meerdere of mindere mate - binnen de omgeving een rol spelen. Wat de contacten met de omgeving betreft zijn de ouders/verzorgers van een leerling het eerste aanspreekpunt buiten de school.

Samenwerkingsverbanden

SO Fryslân is op bestuurlijk niveau vertegenwoordigd in alle samenwerkingsverbanden in de provincie Fryslân die zijn gevormd sinds 1 augustus 2014, toen het Passend Onderwijs is ingevoerd. Deze organisaties geven de Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV-en) af, waarmee een leerling het onderwijs op één van de scholen voor Speciaal Onderwijs kan volgen. Voor het primair onderwijs is er één provinciaal samenwerkingsverband in Fryslân. Voor het voortgezet onderwijs zijn er drie

samenwerkingsverbanden in respectievelijk de regio's Noord-Friesland, Zuidwest-Friesland en Zuidoost-Friesland. De deelname van SO Fryslân aan de samenwerkingsverbanden heeft onder andere tot doel om een dekkend onderwijsaanbod in de provincie te borgen, de toelating van leerlingen naar het (V)SO, SBO en PrO te regelen en thuiszitters te voorkomen. Aan deze opdracht wordt gewerkt in bestuursvergaderingen, werkgroepen en andere vormen van overleg.

Contacten in het werkveld

Iedere school heeft in de eigen regio contacten met de RENN4-scholen en het regulier onderwijs, waaronder het Speciaal Basisonderwijs (SBO) en het Praktijkonderwijs (PrO). De samenwerking met het middelbaar beroepsonderwijs (MBO) en het praktijkonderwijs wordt gestimuleerd door de gelden van het Europese Subsidie Fonds (ESF). Deze subsidie vormt een goede stimulans voor een bredere samenwerkingsstructuur tussen de scholen onderling, de leerlingen en de arbeidsmarkt. Deze samenwerking staat onder regie van de Arbeidsmarktregio 'Fryslân Werkt!'. SO Fryslân heeft zitting in het Algemeen Bestuur van Fryslân Werkt! en het overleg PrO-VSO.

Met zorginstellingen als Alliade, waarvan een aantal kinderdagcentra (KDC's) een plek hebben binnen de school, zijn nauwe contacten. Ook Wille! Speciale Kinderopvang is op bijna alle scholen na schooltijd te vinden. Overige zorginstellingen in de regio zoals MEE en de GGD zijn vaste overlegpartners, waarmee we in gesprek zijn om structureel Onderwijs-Zorgarrangementen in het kader van 'Eén kind, één plan' vorm te geven in de regio.

Overige partners

Gemeenten spelen een belangrijke rol in het leven van de leerlingen, zowel tijdens de schoolloopbaan (vervoer, extra zorg vanuit gebieds- en wijkteams en ondersteuning) als bij de uitstroom richting dagbesteding en (beschut) werk. Ze zijn daarmee een belangrijke partner voor de scholen. Het UWV en het CIZ zijn bepalend bij het afgeven van indicaties en voor het bieden van stageplaatsen. Bij de uitstroom naar werk is het bedrijfsleven onmisbaar.

De professionals van SO Fryslân kunnen voor scholing en ontwikkeling terecht bij het Noordelijk Onderwijs Gilde (NOG), dat in overleg met de stichting modules, masterclasses en vaardigheidscolleges aanbiedt gericht op werken in het speciaal onderwijs. Medewerkers kunnen ook andere scholingstrajecten volgen bij het NOG en andere aanbieders. Voor het implementeren van het waarderend onderzoeken en de waarderende gespreksvoering, wordt intensief samengewerkt met Drives@School.

Op kwaliteitsgebied wordt samengewerkt met de adviseurs van Effectief Onderwijs. De diensten van MedPrevent en diverse organisaties die individuele coachingstrajecten verzorgen worden ingezet bij (dreigend) verzuim van medewerkers en de ondersteuning daarbij. Daarnaast zijn er nog veel bestuurlijke en schoolspecifieke organisaties waarmee wordt samengewerkt om aan de ambitie van SO Fryslân te kunnen voldoen.

SO Fryslân is lid van de sectorraad voor Gespecialiseerd Onderwijs (Sectorraad GO). Zo kunnen innovaties en kennisdeling op het gebied van onder andere Onderwijs en Zorg en Professionaliteit worden gestimuleerd en belangenbehartiging gerealiseerd.

Tot slot heeft SO Fryslân zitting in de stuurgroep Cultuureducatie onder leiding van expertise- en adviesorganisatie Keunstwurk. Hier vindt de provinciale en gemeentelijke afstemming met het onderwijsveld plaats rond de besteding van de cultuurgelden volgens de landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit.

Verantwoording doelen Samenwerking

In het Strategisch Beleidsplan 2023-2027 van SO Fryslân staat op het gebied van dialoog het volgende geformuleerd:

SBP 5: We werken intern en extern goed samen

*SO Fryslân werkt samen om expertise kennisdeling en innovatie te **bevorderen** – Doorontwikkelen en communiceren!*

Voor het verslagjaar 2024 zijn daaruit de volgende jaardoelen afgeleid:

- Waar dat mogelijk is in de regio, gesprekken voeren met alle belanghebbenden om te komen tot een breder aanbod van gespecialiseerd onderwijs, onderwijs en zorg.
- Proactief in de gesprekken op weg naar inclusiever onderwijs.
- Borgen van de samenwerking tussen VSO, PrO en MBO in relatie tot de Arbeidsmarktregio Fryslân Werkt!
- Borgen van de samenwerking met ketenpartners zoals gemeenten, instanties, instellingen en belanghebbenden om te innoveren en innovaties beschikbaar te maken voor het onderwijs.
- Oriëntatie en Visie vorming op communicatie.

De focus in 2024:

In het verslagjaar heeft het bestuur zich actief opgesteld in verschillende regio's binnen de reguliere overleggen met de genoemde stakeholders, maar ook daarbuiten. Met als doel om zo passend mogelijk onderwijs en de mogelijkheid naar werk aan te bieden voor de leerlingen van onze scholen. We zijn gestart met de evaluatie van interne en externe communicatieplannen en keuzes maken voor de noodzakelijke (nieuwe)ontwikkelingen op het gebied van communicatie. Het bestuur is tevreden over de voortgang van deze jaardoelen, het blijft niet alleen bij overleg, maar concrete samenwerking vindt plaats en dat wordt steeds meer!

Samen Kansrijk

Een voorbeeld van samenwerking is het project Samen Kansrijk in Drachten, waar de SO Fryslân-school Kleurryk deel van uitmaakt. Dit is een voorbeeld van de mogelijkheid om Passend Onderwijs in de praktijk vorm te geven. SBO It Heechhûf, SBO Sjalom, SO de Saffier en SO de Skelp in Drachten gaan samen geïntegreerd onderwijs aanbieden. In 2023 is de bouw feestelijk van start gegaan, in 2024 is het gebouw opgeleverd en in januari 2025 zal de nieuwe school Noorderkracht starten. SO Fryslân is met haar expertise een belangrijke speler bij de ontwikkeling van dit project.

Talryk-locatie Unyk

In het schooljaar 2023-2024 heeft Unyk een herstart gemaakt. Deze locatie is onderdeel van het onderwijsaanbod van Talryk. Dit is voor leerlingen die moeilijk in een schoolse setting kunnen leren en veelal thuis zijn komen te zitten. Het gaat hier om een tijdelijke leer-werkplek voor leerlingen, waarbij samengewerkt wordt met diverse bedrijven. Bij Unyk is men gericht op de uitstroom en de training hiervoor. In het verslag jaar zijn ook leerlingen afkomstig van RENN4- en PrO-scholen uit de regio die gebruik hebben gemaakt van het aanbod, door trajecten in te kopen.

Grutsk

In Franeker werken SO Fryslân, Elan Onderwijsgroep, gemeente Waadhoeke, Samenwerkingsverband PO Friesland en kinderopvang Wille! samen aan de uitvoering van projectplan 'Grutsk'. In dit plan, waarvoor een stuurgroep is ingesteld, krijgen onderwijs en zorg vorm in een 'huiskamer', worden peuters opgevangen en is er aandacht voor de buitenschoolse opvang. Bij de start van het project werd meteen duidelijk hoeveel behoefte er is aan een dergelijke voorziening: de aanmeldingen namen toe. Omdat leerlingen van It Twâlûk in het gebouw al les kregen met leerlingen van SBO de Bolder in Franeker, zagen we dat beide onderwijsvormen elkaar kunnen aanvullen en versterken. Onder de naam 'Grutsk' is daarom een plan opgesteld om ontschotting in de toekomst meer mogelijk te maken.

In het verslagjaar heeft er een evaluatie plaatsgevonden met de teams van beide scholen en de kinderopvang; hierbij werd opnieuw duidelijk wat dit traject voor kinderen met een extra zorgbehoefte kan betekenen. We gaan verder met dit prachtige project!

Maatjesproject lezen Duisterhoutschool en OBS Boekhorst

De Duisterhoutschool en OBS Boekhorst zijn gehuisvest in hetzelfde schoolgebouw, MFS-Zuid te Oosterwolde. Doel is: leerlingen meer met elkaar in contact brengen en van elkaar kunnen leren. Vanuit een project over *anders zijn* is in het verslagjaar een structurele samenwerking ontstaan. Leerlingen van het Basisonderwijs zijn leesmaatje voor de leerlingen van de Duisterhoutschool. Ideeën om deze samenwerking ook bij andere vakken in de toekomst uit te breiden liggen klaar.

School Lyndensteyn

School Lyndensteyn, die een grote regio bedient, werkt nauw samen met Revalidatie Friesland en heeft naast een praktijkgerichte afdeling, ook een afdeling voor vmbo onderwijs. Om deze leerlingen

naar een diploma te kunnen begeleiden, is er een nauwe samenwerking met de Burgemeester Harmsmaskoalle in Gorredijk (BHS Gorredijk).

Inclusief Leeuwarden

In het verslagjaar hebben bestuurders van het Primair Onderwijs in Leeuwarden en de bestuurder van het SWV PO structureel overleg gehad. Met als doel te onderzoeken hoe we de toenemende verwijzing naar het speciaal onderwijs kunnen keren, en waar we elkaar kunnen versterken om samen te werken aan meer inclusief onderwijs. Dit heeft geresulteerd in een aantal praktische plannen voor 2024 en 2025.

Toekomstige ontwikkelingen

Voor de Piet Bakkerschool in Sneek concentreren de gesprekken zich voornamelijk op de toekomst van de SO- en VSO-groepen. Er zijn drie schoolbesturen die deze groepen bedienen in Sneek, waarbij de versnippering substantieel is. Het voornemen is om een structurele oplossing te kiezen die de kwaliteit van het onderwijs voor deze leerlingen in de toekomst kan waarborgen. In het verslagjaar zijn gesprekken gevoerd en heeft een onderzoek plaatsgevonden naar mogelijke scenario's; het afrondende gesprek zal plaatsvinden in 2025.

Arbeidsmarkt

Onder regie van de Arbeidsmarktregio Fryslân Werkt! vindt overleg plaats tussen het VSO, PrO en MBO en gemeenten om doorstroom naar arbeid te bevorderen en uitval te voorkomen. Inmiddels is er een nieuwe tranche Europese Subsidie Fonds Arbeidstoeileiding beschikbaar. Voor deze extra middelen zijn plannen geschreven in samenspraak met de uitvoerenden op de scholen. De uitvoering hiervan is gestart in september 2022 en is doorgezet in het verslagjaar.

Leerstoel

Peer van der Helm is benoemd tot bijzonder hoogleraar voor leerlingen met zorg, cognitieve beperkingen en gedragsproblemen in het speciaal onderwijs, aan de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam (UvA). SO Fryslân is één van de organisaties die deze leerstoel tot augustus 2024 heeft ingesteld in samenspraak met de Sectorraad GO. Vanuit SO Fryslân is er zitting in de Ondersteuningsgroep en in de Stuurgroep. In het verslagjaar is het boek *'Omgaan met trauma in het gespecialiseerd onderwijs'* van Peer van der Helm uitgekomen en de leerstoel opgeheven.

Het CvB is tevreden over de kansen die binnen alle hierboven genoemde samenwerkingen tot stand komen en over de bijdrage die ze leveren aan de visie van SO Fryslân. Samenwerken is nooit klaar en zal ook de komende jaren volop aan de orde zijn.

Klachtenbehandeling

SO Fryslân hanteert een eigen Klachtenregeling (bijlage 2). In 2024 is één klacht bij het bestuur ingediend. Bij de landelijke klachtencommissie zijn twee klachten ingediend, beide zijn ook behandeld door de commissie Onderwijsgeschillen in Utrecht. In beide gevallen is geconcludeerd dat SO Fryslân naar behoren heeft gehandeld.

Bij de externe vertrouwenspersoon is geen klacht ingediend.

Meldcode

De scholen van SO Fryslân hanteren de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. In 42 gevallen is in het verslagjaar de meldcode doorlopen, dat heeft geresulteerd in zeven meldingen bij Veilig Thuis.

2. Verantwoording beleid

In dit hoofdstuk verantwoordt het bestuur het gevoerde beleid op de volgende beleidsterreinen: Onderwijskwaliteit, Integraal personeelsbeleid, Huisvesting & facilitaire zaken en het Financieel beleid. Het hart van deze paragrafen wordt gevormd door een beschrijving van de werkwijze, waarna een verantwoording van de gestelde doelen vanuit het SBP en, indien van toepassing, een onderbouwing van wetmatigheden volgen. De laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaat in op de risico's en risicobeheersing.

2.1 Onderwijskwaliteit

SO Fryslân wil het beste voor haar leerlingen. Dat betekent dat de landelijke standaard weliswaar als voldoende wordt beschouwd, maar dat onze ambitie is om de lat hoger te leggen. Het bestuur streeft niet naar 'voldoende' maar naar 'goed' onderwijs en naar tevreden leerlingen, ouders en personeelsleden.

De kernvraag daarbij is: Wanneer zijn we tevreden?

Het antwoord is: het bestuur is pas tevreden als alle leerlingen op school leren wat ze kunnen leren (tussentijdse leeropbrengsten), en daarna uitstromen naar vervolgonderwijs of naar een passende plek in de maatschappij (uitstroom). Daarnaast willen we tevreden leerlingen, ouders en personeelsleden.

Bestuurlijk toezicht

Het bestuur van SO Fryslân heeft als taak om toezicht te houden op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen en zo nodig te stimuleren tot verbetering. Dat betekent toezicht houden op onvergelykbare grootheden, want wat voor de ene school goed is, hoeft dat voor de andere school niet te zijn. Het bestuur kan en wil dan ook niet centraal vaststellen wat er in de praktijk moet gebeuren om het gewenste kwaliteitsniveau te bereiken of te behouden. De scholen hebben zelf de verantwoordelijkheid om hun leerlingen te bieden wat ze nodig hebben. De inhoud van het onderwijskundig handelen mag dan per school verschillen, SO Fryslân breed wordt wel een hoog kwaliteitsniveau nagestreefd. De eisen die de Inspectie aan scholen stelt voor een 'voldoende' beoordeling, gelden binnen SO Fryslân als het minimum. Er wordt meer verwacht van alle scholen binnen de stichting.

Werkwijze

Om dat te bereiken vraagt SO Fryslân van de scholen om op vergelijkbare wijze hun eigen handelen tegen het licht te houden, zo nodig verbeteringen na te streven en hiervan verslag te doen aan het bestuur. En dat niet één keer per jaar, maar continu. Waarbij telkens de vragen worden gesteld: wat willen we bereiken (thema ambitie), hoe staan we er nu voor (thema inzicht in de huidige kwaliteit) en wat moet er gebeuren om naar ons doel toe te groeien (thema ontwikkeling). Deze drie vragen komen op elk niveau in een andere vorm terug, van de individuele leerling tot het groepsniveau, binnen het team medewerkers en op schoolniveau. Uiteindelijk berust de kwaliteit van SO Fryslân op de gezamenlijke kwaliteitsniveaus van de scholen, elk in hun eigen situatie.

Onderwijskwaliteit

Waar is de kwaliteit van onderwijs aan af te meten? Aan de leerresultaten van leerlingen, aan de plek waar ze uiteindelijk terecht komen, aan een soepel lopende of lerende schoolorganisatie en aan de vraag of leerlingen, ouders en medewerkers tevreden zijn over hun school. Al deze aspecten bepalen voor een deel of het onderwijs van goede kwaliteit is. Sommige aspecten zijn te vatten in cijfers en percentages (denk aan tussentijdse leeropbrengsten of uitstroomcijfers); op andere gebieden is de stand van zaken (de 'opbrengst') alleen in woorden te beschrijven en niet te meten. Het vergelijken van resultaten van scholen onderling is niet rechtstreeks mogelijk, want de uitgangspositie is voor elke school anders.

Om het kwaliteitsbeeld van SO Fryslân als geheel te bepalen zijn cijfers dus niet afdoende. Daarom is de belangrijkste vraag van het bestuur aan de scholen niet wat ze precies hebben bereikt, maar of ze voldoende bezig zijn met het behouden en verbeteren van de kwaliteit van hun specifieke onderwijs, en hoe ze dat doen. Ofwel: wat is de ambitie (ambitie), is het duidelijk hoe het er nu voor staat (zicht op kwaliteit) en op welke manier wordt naar de ambitie toegewerkt (ontwikkeling)? Met als belangrijke toevoeging: wordt dit streven gedragen in alle geledingen van de school, wordt er op alle niveaus over meegedacht? Dit laatste wordt samengevat in de term 'professionele dialoog': het zijn de betrokken professionals die met elkaar de antwoorden op de drie basisvragen moeten vormgeven, en daarmee 'eigenaar' zijn van het streven naar behoud en verbetering van de kwaliteit.

Cyclus Onderwijskwaliteit

Door steeds dezelfde thema's in de basisvragen centraal te stellen, waarbij elke school zijn eigen invulling kan geven, worden de onvergelykbare grootheden toch samengesmeed tot een overkoepelend beeld van het onderwijs binnen SO Fryslân. De werkwijze die hiervoor is gekozen staat bekend als de 'Cyclus Onderwijskwaliteit'. Het begrip Cyclus geeft daarin het belangrijkste kenmerk van deze manier van werken weer: vanuit de ambitie die is geformuleerd en inzicht in de stand van zaken wordt een plan gemaakt om de kwaliteit te behouden (borgen) en te verbeteren. Dat plan wordt uitgevoerd en naar aanleiding van de resultaten bijgesteld, waarna de cyclus opnieuw start: het Plan-Do-Check-Act-principe van Deming.

Opbrengstgericht Werken

Om te kunnen beoordelen wat er nodig is, wordt op elke school de Cyclus Opbrengstgericht Werken (OGW) toegepast. Dat is: het systematisch vaststellen van de doelen en standaarden en daarna het verzamelen van de benodigde informatie over allerlei deelgebieden, zoals de tussentijdse leeropbrengsten, de leerlingenuitstroom van de afgelopen jaren, de interne werkwijze en de mate waarin leerlingen, ouders en medewerkers tevreden zijn over de school. Deze gegevens moeten systematisch en inzichtelijk worden vastgelegd en geanalyseerd. De uitkomst hiervan leidt tot de vragen:

- Is de school tevreden over de gerealiseerde resultaten, vergeleken met de schoolstandaard?
- Wat gaat goed?
- Wat moet beter, op korte en lange termijn?

Op basis van de antwoorden worden beslissingen genomen over de te volgen koers: wat moet er dit jaar gebeuren, wat moet er in het volgende jaarplan komen, en wat is het doel voor de lange termijn dat wordt opgenomen in het volgende schoolplan?

Samen ontwikkelen

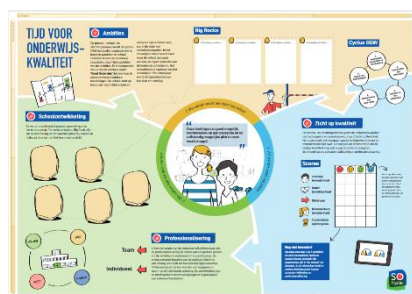
De manier van werken met deze cyclus is door SO Fryslân samen met de scholen in de loop van de jaren ontwikkeld en wordt steeds verder verfijnd. Het beleidsstuk 'Cyclus Onderwijskwaliteit' geeft een overzicht van de gebieden waarop de scholen verslag uitbrengen aan het bestuur: de 'Opbrengstschalen'. Al werkend met het systeem wordt steeds duidelijker welke inhoud de cyclus krijgt binnen de scholen. Het kwaliteitssysteem is in ontwikkeling en de werkwijze verandert mee.

'Samen werken aan en voor SO Fryslân'

Het Mission Statement 'Samen werken aan en voor SO Fryslân' is geformuleerd door de directeuren samen met de bestuurder, om te komen tot een verstandige en verantwoorde gedeelde verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs binnen de scholen van SO Fryslân. Het mission statement is gericht op het meer verbinden van de zeven SO Fryslân scholen in het onderwijskundig leiderschap.

Posters

Om de Cyclus Onderwijskwaliteit overzichtelijk te maken is het proces samengevat in de vorm van een illustratie. De scholen kunnen aan de hand van deze 'posters', die letterlijk een beeld geven van de toegepaste werkwijze, aan belangstellenden hun werkwijze uitleggen en verantwoorden. Per school is soms ook een eigen illustratie uitgewerkt om de werkwijze nog beter op de specifieke situatie toegesneden te laten zien. Onderstaand een schematische samenvatting van de in 2024 door de scholen aangegeven tevredenheid.

Figuur 1 Poster Bestuurstoezicht
Onderwijskwaliteit

	Duisterhout	It Twalûk	Kleurryk	Piet Bakkerschool	School Lydensteyn	Talryk	De Wingerd
Leerling							
Ouder							
Medewerker							
Tussentijdse leeropbrengsten							
Uitstroom SO						nvt	
Uitstroom VSO			nvt				

Legenda:

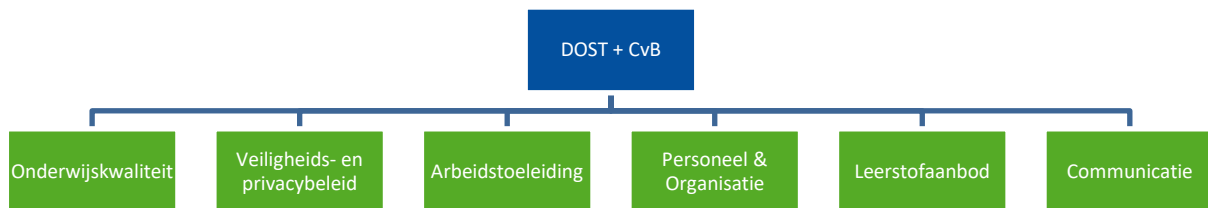
Blauw: uitstekend/heel tevreden
Groen: goed/tevreden

Geel: kan beter/ontevreden
Rood: slecht/ontevreden

Het bestuur is overall tevreden over de uitkomst van de kwaliteitsindicatoren van de scholen. In de schoolspecifieke rapportages geven ze aan hoe de kwaliteit te behouden van hun specifieke onderwijs. Daar waar de scholen ontevreden zijn of vinden dat het beter kan, zijn interventies opgesteld om dit op te pakken en door te ontwikkelen in het volgende jaarplan van de school. Dit is besproken met het bestuur.

Werkwijze gezamenlijke onderwijsontwikkeling

Het CvB wil niet alleen zicht hebben op de onderwijskwaliteit op de scholen, maar wil de gezamenlijke onderwijsontwikkeling ook stimuleren en faciliteren. Hiervoor zijn diverse werk-, expert- en projectgroepen ingericht die de gezamenlijke onderwijsontwikkeling vormgeven.

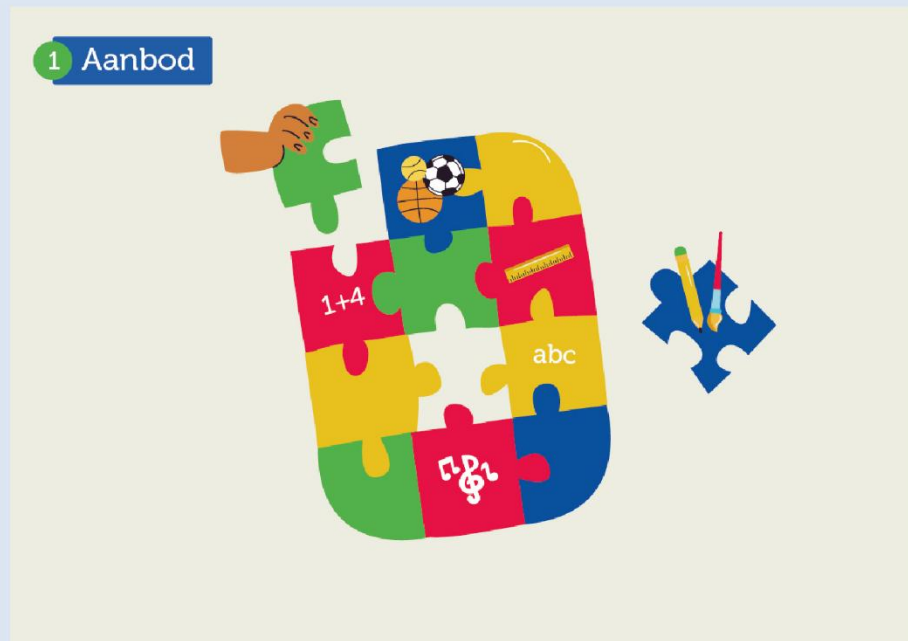

In 2023 is de werkwijze rond de gezamenlijke onderwijsontwikkeling in het kader van het nieuwe SBP geëvalueerd. Vanuit de directeuren en het CvB is het verzoek gekomen om te onderzoeken of het Directeurenoverleg op Stichting niveau (DOST) niet de regiefunctie zou moeten overnemen van een apart ingestelde Regiegroep. Daarbij is bekeken hoe het leiderschap op de onderwerpen gedeeld zou kunnen worden tussen de directeuren en het CvB.

In het verslagjaar is de nieuwe werkwijze ontwikkeld, waarbij zes onderwerpen gezamenlijk opgepakt worden en een duo directeuren portefeuillehouders zijn. Zij laten zich bijstaan/adviseren door interne en externe deskundigen op terreinen als: P&O, onderwijsinhoud en bedrijfsvoering. De uiteindelijke besluiten worden door het DOST genomen. Tijdens het besluitvormingsproces worden doorlopend de afgesproken uitgangspunten getoetst.

Verantwoording doelen Onderwijskwaliteit

In het Strategisch Beleidsplan 2023-2027 van SO Fryslân staat op het gebied van de onderwijskwaliteit het volgende hoofddoel geformuleerd:

SBP 1: het Aanbod

De leerlingen krijgen goed onderwijs aangeboden met goede resultaten.

In het verslagjaar 2024 zijn uit het hoofddoel de volgende jaardoelen afgeleid:

1. De streefdoelen per leerroutes zijn uniform bij de scholen van SO Fryslân.
2. De streefdoelen zijn opgenomen in het document ontwikkelingsperspectief.
3. Het basisaanbod per leerroute is duidelijk beschreven, zodat het document ontwikkelingsperspectief aansluitend bij de landelijke ontwikkelingen vorm krijgt.
4. Benchmark SO Fryslân ontwikkelen op leerresultaten.

Focus in 2024:

Het proces om te komen tot gezamenlijke streefdoelen is besproken en opgestart. Dit project wordt geleid door een duo directeuren en adviseurs van Effectief Onderwijs, de laatste hebben ervaring met het opzetten van een Benchmark.

Tijdens de eerste bijeenkomsten van de werkgroep is naar voren gekomen dat niet alle streefdoelen op de scholen gelijk zijn en het opzetten van een Benchmark dus niet eenvoudig is. Afstemming tussen de scholen is van belang en vraagt meer tijd dan verwacht.

Het bestuur is tevreden over de inzet en de afstemming die is opgestart tussen de scholen. Het bestuur is matig tevreden over de voortgang; het blijkt een ingewikkelder traject dan was ingeschat. Er is vertrouwen in het tot stand komen van eenduidige streefdoelen en een Benchmark SO Fryslân.

Het volgende hoofddoel in het Strategisch Beleidsplan 2023-2027 van SO Fryslân op het gebied van de onderwijskwaliteit is:

2 Cyclus Onderwijskwaliteit

SPB 2: Het Bestuurstoezicht

De cyclus onderwijskwaliteit is geïmplementeerd. Alle medewerkers hebben zicht op de huidige basiskwaliteit van de school, de ambities en hoe hieraan gewerkt wordt. Dit kan de school onderbouwen op basis van de cyclus onderwijskwaliteit, die is aangevuld met interne consultatie en visitatie tussen de scholen van de stichting en met verificatie door het bestuur.

Alle medewerkers hebben zicht op kwaliteit op basis van de vijf indicatoren

Voor het verslagjaar 2024 zijn uit het hoofddoel de volgende jaardoelen afgeleid:

1. Cyclus implementeren op Stichting-, School-, Team- en Klasniveau.
2. Per indicator een gezamenlijk kader formuleren en een vastgesteld format, in 2024-2025 gaan we verder met medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) en Uitstroom & Bestendiging.
3. In 2024-2025 gebruiken we allemaal het kader voor de Uitstroom & Bestendiging en Sociale Veiligheid en gebruiken we allemaal hetzelfde format voor de rapportages.
4. Afronden van een handboek Onderwijskwaliteit.

De Focus in 2024:

Twee van de vijf kwaliteitsindicatoren van SO Fryslân zijn gezamenlijk uitgewerkt in een kadernotitie en een gezamenlijke rapportage. Het gaat om de Uitstroom & Bestendiging en het MTO.

De eerste versie van het handboek Onderwijskwaliteit is al opgeleverd en de verwachting is dat de eindversie halverwege 2025 klaar is. De afspraken rond de kwaliteitsindicatoren worden hierin opgenomen.

Het bestuur is tevreden over de uitkomsten van de gezamenlijkheid waarin deze twee indicatoren zijn besproken en uitgewerkt in een kadernotitie en een format rapportage. Het bestuur is gematigd

tevreden over de verspreiding van de uitkomsten op team- en klasniveau, aangezien dit nog niet op alle scholen heeft plaatsgevonden.

Inspectiebezoek

In 2024 zijn er geen scholen van SO Fryslân door de inspectie bezocht.

Bestuurlijke visitatie

Schoolbesturen kunnen veel leren van een frisse blik van buiten. Bestuurlijke visitatie is een krachtig instrument voor schoolbesturen om stappen te zetten in hun professionalisering. Leden van de PO-Raad hebben in de Strategische Agenda afgesproken dat alle schoolbesturen meedoen aan een bestuurlijke visitatie en dat de PO-Raad deze faciliteert. In 2024 was SO Fryslân geen deelnemer aan dit traject.

2.2 Integraal personeelsbeleid

Onder integraal personeelsbeleid verstaat SO Fryslân: het regelmatig en systematisch afstemmen van inzet, kennis en bekwaamheden van de individuele werknemer op de ambities van de school. Uitgangspunt is de samenhang tussen de ambitie, de huidige onderwijskwaliteit (zoals vastgesteld in de cyclus onderwijskwaliteit) en het personeelsbeleid, zodat de scholen in staat worden gesteld om het doel '... onze leerlingen zo goed mogelijk voorbereiden op een zo zelfstandig mogelijke plek in onze maatschappij' te bereiken.

Het integraal personeelsbeleid van waaruit SO Fryslân werkt, wordt vertaald in een continue werkwijze, waardoor er blijvend aandacht is voor het onderhouden van de bekwaamheden en het welzijn van het personeel. Zo wordt er gewerkt met scholing die specifiek is ontwikkeld voor de leerlingpopulatie van SO Fryslân, worden starters structureel begeleid, hebben we oog voor participatiebanen en is er grip op verzuim.

Binnen het integraal personeelsbeleid van SO Fryslân worden de volgende deelgebieden onderscheiden, met elk hun eigen beleidskader: Strategische personeelsplanning, Professionalisering en Vitaliteit.

Strategische personeelsplanning

De strategische personeelsplanning staat in dienst van het realiseren of continueren van de ambities van de school. Hierbij gaat het zowel om de kwantiteit als om de kwaliteit van personeel: het continu afstemmen van vraag en aanbod.

Professionalisering

De professionalisering staat op individueel-, team- en SO Fryslânniveau in dienst van de gestelde doelen die overeenkomen met de cyclus onderwijskwaliteit. Alle medewerkers hebben inzicht in hun eigen functioneren en de gewenste ontwikkeling. SO Fryslân geeft uitvoering aan de professionele dialoog in alle lagen en functies van de organisatie en legt dit vast in een digitaal portfolio (genaamd SOFie dat staat voor SO Fryslân Inzicht & Expertise). Het onderwijskundig en waarderend leiderschap is de basishouding in alle communicatie. Medewerkers en leidinggevendenden weten wat de talenten zijn van collega's en benutten deze. Er wordt gewerkt met scholingsbeleid (meerjaren

professionaliseringsbeleid) waarop instemming is verleend door de PGMR. Dit beleid geeft aandacht aan de gewenste inhoud van scholing en de bekostiging ervan.

Extra aandacht is er voor startende leraren; voor hen is scholing op maat ontworpen die wordt aangeboden door het Noordelijk Onderwijsgilde (NOG). Ook startende leidinggevendenden krijgen extra begeleiding. Zij ontvangen een ontwikkel-assessment en met hen worden gesprekken gevoerd over de gewenste scholing en eventuele coaching (on the job). Ook wordt ervoor gezorgd dat schoolleiders blijvend geregistreerd staan in het schoolleidersregister en daarnaast wordt er ingezet op het volgen van de scholing waarderend leiderschap in het onderwijs door alle leidinggevendenden.

Vitaliteit

De kwaliteit van onderwijs wordt voor een belangrijk deel bepaald door de vitaliteit van het personeel. Vitaliteit is een breed begrip, dat draait om het goed kunnen functioneren in de combinatie van werk en privé, de balans tussen uitdaging en overbelasting, tussen perspectief en verbondenheid met de eigen werksituatie, op elk moment van de loopbaan.

Onder vitaliteit verstaat SO Fryslân: een grote mate van inzetbaarheid van medewerkers die gemotiveerd, energiek en veerkrachtig aan het werk zijn. In het hier-en-nu, maar ook in de toekomst. SO Fryslân streeft naar krachtige medewerkers die leiderschap en eigenaarschap tonen met betrekking tot hun eigen vitaliteit en werkplezier.

Werkwijze

Bij het tot stand komen van beleid wordt de inbreng van de scholen als uitgangspunt genomen: waar is behoefte aan? Wat zijn voor de praktijk werkende oplossingen? De eigen verantwoordelijkheid van personeelsleden en de autonomie van de scholen staat hierbij voorop. Deze input wordt o.a. verzameld tijdens werkgroepbijeenkomsten waarin de MT's van alle scholen zijn vertegenwoordigd. In de werkgroep en tijdens overleggen tussen P&O, het bestuur en de directie is er niet alleen aandacht voor het vernieuwen van beleid, maar ook voor de implementatie en borging daarvan.

SO Fryslân volgt daarnaast de landelijke ontwikkelingen en voldoet aan de cao PO en overige wet- en regelgeving. Waar nodig wordt dit opgenomen in de planning & control cyclus van P&O. Het bestuur stelt zich tot taak om de verantwoordelijkheden die medewerkers hebben, optimaal te benutten in het kader van eigenaarschap volgens de vastgestelde visie op leiderschap.

De toenemende personeelskrapte leidt tot verschuivingen op de arbeidsmarkt en dit maakt het voor onderwijsinstellingen en dus ook voor SO Fryslân steeds lastiger om voldoende gekwalificeerd personeel te vinden en (te) behouden. Met name het aantrekken en behouden van leraren voor vervangingen vormt een steeds grotere uitdaging. Soms leidt personeelskrapte ertoe dat klassen naar huis worden gestuurd bij ziekte van een leraar. Om dit zoveel mogelijk te voorkomen worden de contacten met de pabo's geïntensiveerd onder de noemer 'Opleiden in de school'. Momenteel lopen er continu pabo-studenten stage binnen al onze scholen. De studenten worden begeleid op school en ook door onze schoolopleider, die tevens nauw contact onderhoudt met de Hogescholen. Door deze intensievere samenwerking maken meer pabo-studenten kennis met het speciaal onderwijs en worden zij geënthousiasmeerd; een ontwikkeling waar SO Fryslân trots op is.

Verantwoording doelen Integraal personeelsbeleid

In het Strategische Beleidsplan 2023-2027 van SO Fryslân staat op het gebied van het personeelsbeleid het volgende hoofddoel:

3 Professionele medewerkers

SBP 3: De medewerkers zijn professional

Wij hebben voldoende medewerkers die leiderschap en eigenaarschap tonen binnen hun eigen functie met bijbehorende taken en verantwoordelijkheden.

Vanuit de professionele medewerkers:

Binnen Strategische Personeelsplanning (A), Professionalisering (B) en Vitaliteit (C) zijn diverse jaardoelen opgepakt in het verslagjaar. Hieronder volgt een toelichting:

A. Strategische personeelsplanning

Voor het verslagjaar 2024 is uit het hoofddoel het volgende jaardoel afgeleid:

- Er is blijvend aandacht voor het opleiden in onze scholen, pabo-stagiaires worden goed begeleid en ook voor schooljaar 2025-2026 hebben we minimaal een groep (twaalf) pabo-stagiaires geworven en op alle scholen geplaatst.

Focus in 2024:

Twaalf pabostudenten lopen, verdeeld over alle zeven scholen, naar tevredenheid stage. Zij worden begeleid door o.a. de schoolopleider. Er is regelmatig contact tussen SO Fryslân en de betrokken pabo's. Ook onderling ontmoeten de pabo-studenten elkaar regelmatig om ervaringen uit te wisselen en kennis te delen. Het bestuur is zeer tevreden over de voortgang van dit doel.

B. Professionalisering

Voor het verslagjaar 2024 zijn uit het hoofddoel de volgende jaardoelen afgeleid:

- Alle medewerkers voeren de professionele dialoog.
- Alle medewerkers monitoren hun professionele ontwikkeling en verwerken dit in het digitale bekwaamheidsdossier SOFie.
- Elke school heeft zicht op haar team aangaande de minimale bekwaamheidseisen zoals beschreven in het basispakket scholing. Hierop wordt gestuurd door de MT's.
- Schoolspecifiek wordt de implementatie van de methodiek Waarderend Onderzoeken/Leiderschap vormgegeven en de voortgang op vaste momenten besproken.

Focus in 2024:

Op alle scholen wordt gewerkt aan deze jaardoelen. De voortgang verschilt per school. Om deze doelen op de agenda's te houden en om van elkaar te kunnen leren, voeren we gesprekken op verschillende niveaus. Wat betreft het programma Waarderend Leiderschap zijn inmiddels drie trainers geselecteerd. Zij starten in januari 2025 met hun opleidingstraject, waarmee we de verdere implementatie van dit programma kunnen ondersteunen en verdiepen.

Het bestuur is matig tevreden over de voortgang van deze doelen en ziet dat het inspanning vraagt om deze doelen blijvend te agenderen en de ontwikkeling in gang te houden.

C. Vitaliteit

Voor het verslagjaar 2024 is uit het hoofddoel het volgende jaardoel afgeleid:

- Het medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) is afgenomen, de resultaten zijn geanalyseerd en (waar nodig) zijn interventies gestart om de tevredenheid te verhogen.

Focus in 2024:

Eind 2024 is het MTO afgenomen. Hieruit blijkt dat de medewerkers van SO Fryslân gemiddeld zeer tevreden zijn over hun werk; de gemiddelde score is 8,6. De resultaten zijn vergelijkbaar met de uitkomst van twee jaar geleden. Het meest tevreden zijn medewerkers over: de samenwerking op school, de werkinhoud (afwisselend en uitdagend) en de prettige werkplek. De aandachtspunten liggen op het gebied van: werkdruk, elkaar aanspreken, de zichtbaarheid van de opbrengsten van gezamenlijke schoolontwikkeling en besluitvormingsprocessen en de communicatie vanuit SO Fryslân. Met een laagste score per deelgebied van een 7,2 is er echter geen reden tot zorg.

Het bestuur is zeer tevreden over de uitkomsten van het MTO. Om die te borgen worden er per school en op SO Fryslân-niveau nieuwe ambities gesteld voor de meting over twee jaar en worden er interventies ontwikkeld en uitgevoerd.

4 Doen wat we afspreken

SBP 4: De medewerkers komen afspraken na

De ingezette trajecten zijn geïmplementeerd en geborgd in houding en gedrag. De ontwikkelingen zijn doorgesijpeld naar alle medewerkers. Vanuit deze bedoeling kunnen we alle werkwijzen, systemen, interne processen en actueel beleid, uitleggen en communiceren.

Voor het verslagjaar 2024 zijn daaruit de volgende jaardoelen afgeleid:

Verificatie activiteiten

Jaardoelen, oriëntatie en visievorming

1. Klassenbezoeken door MT en CvB op de scholen.
2. Oriënteren op auditeren.
3. Bezoek bestuurder bij Teamvergaderingen op de scholen bij het bespreken van één van de indicatoren voor de onderwijskwaliteit.

Focus in 2024:

De verifiërende activiteiten nemen structureel toe op de scholen, met name door de leidinggevendenden, omdat het een onderdeel van de Professionele dialoog is. Maar ook door de bestuurder zijn er bezoeken op Teamniveau geweest, met name bij de presentatie en bespreking van een kwaliteitsindicator.

Het bestuur is tevreden over de verificatieactiviteiten. De oriëntatie op Auditeren heeft nog niet plaatsgevonden en staat voor 2025 gepland.

Veiligheidsbeleid en Privacy

Jaardoelen Implementatiefase

1. Alle scholen hebben het Veiligheidsbeleid en Privacybeleid op orde en dit is inzichtelijk voor het bestuur.
2. De cyclus planning & controle voor Privacybeleid is vastgesteld op bestuursniveau.
3. Oriëntatie op het Normenkader 2027.

Focus in 2024:

De stand van zaken rond het Veiligheidsbeleid op alle scholen is in kaart gebracht. De ontwikkelpunten worden opgepakt. De nulmeting rond privacy-documenten heeft ook een aantal aandachtspunten opgeleverd. Samen met de oriëntatie rond het Normenkader 2027 is duidelijk waar de interventies voor het komend jaar moeten plaatsvinden.

Het bestuur is tevreden over de voortgang rond het Veiligheidsbeleid, Privacy beleid en de oriëntatie op het Normenkader 2027.

Arbeidstoeleiding

Jaardoelen Borgingsfase

1. Regie voeren in het DOST op de arbeidstoeleiding.
2. Zicht op wat er wel of niet op de scholen is ingevoerd van de vastgestelde zaken rond de diplomering.
3. Iedere school werkt met een portfolio voor VSO leerlingen.

Focus in 2024:

De regie is in het verslagjaar gevoerd door het DOST, waardoor de voortgang van de ontwikkelingen voor de MT's meer/beter inzichtelijk is. Ook de afstemming rond de diplomering en de implementatie van het Portfolio van de leerlingen vindt in het DOST plaats.

Het bestuur is tevreden over deze ontwikkeling en ziet dat door de regievoering van het DOST, ontwikkelingen sneller worden opgepakt.

3 Professionele medewerkers

SBP 6: De onderscheidende expertise van SO Fryslân wordt effectief ingezet op weg naar inclusiever onderwijs.

SO Fryslân heeft een visie op inclusief onderwijs en handelt daarnaar.

Voor het verslagjaar 2024 is daaruit het volgende jaardoel afgeleid:

1. Binnen SO Fryslân een visie formuleren hoe wij onze onderscheidende expertise gaan inzetten en welk beeld wij hebben over inclusief onderwijs.

Focus in 2024:

Tijdens het inhoudelijke directieoverleg met de teamleiders is een eerste oriënterende bijeenkomst geweest over dit onderwerp. Een externe expert op dit gebied heeft een lezing gehouden over wat Inclusief Onderwijs betekent. Op basis daarvan heeft een discussie plaatsgevonden over wat we al doen aan inclusieve activiteiten.

Het bestuur is tevreden over deze bijeenkomsten, waarin waardevolle discussies zijn gevoerd over onze huidige aanpak en toekomstige wensen. Een mooie stap richting een visie op inclusief onderwijs.

De gevolgen van het personeelsbeleid

Verklaring Omtrent het Gedrag

SO Fryslân heeft de inspanningsverplichting om voor de aanvang van het dienstverband een Verklaring omtrent het Gedrag (VOG) te kunnen aanleveren in het personeelsdossier. Niet alleen vanwege het onderwijsaccountantsprotocol, maar ook omdat wij dit vanuit onze eigen professionele organisatie belangrijk vinden.

Nieuwe VOG's in 2024	VOG aanwezig op ingangsmoment	VOG te laat aanwezig (tussen 1 en 5 rapporteert u <5)	VOG niet aanwezig (tussen 1 en 5 rapporteert u <5)
Nieuwe medewerkers in loondienst	112	22	<5
Nieuwe personen niet in loondienst met een VOG-verplichting	PM	PM	PM

Wij hebben onze accountant niet de opdracht gegeven om de werkzaamheden zoals opgenomen in de bijlage IV bij het onderwijsaccountantsprotocol inzake de tijdige aanwezigheid van de VOG in 2024 uit te voeren. Inzake het personeel niet in loondienst (PNIL) heeft er geen actieve controle plaatsgevonden. Dit zal vanaf 2025 administratief worden bijgehouden.

Uitkeringen na ontslag

In verslagjaar 2024 is € 42.392 uitgekeerd aan transitievergoedingen. De transitievergoeding is uitgekeerd aan personeel dat uit dienst is getreden vanwege een beëindigingsovereenkomst met wederzijds goedvinden.

De aandacht die SO Fryslân heeft voor de loopbaanwensen van het personeel en aandacht voor het ontwikkelen van acties op het gebied van in-, door- en uitstroom (Boeien & Binden) hebben als doel om het uitgangspunt van SO Fryslân als aantrekkelijke werkgever vorm te geven. Dit zal naar verwachting ook tot gevolg hebben dat een deel van de werkloosheidskosten wordt voorkomen.

Uitvloeisel van het gevoerde personeelsbeleid is dat er bij twee voormalige werknemers sprake is van uitkeringen voor risico en rekening van de werkgever. Als er daadwerkelijk sprake is van ontslag, worden hierbij de kaders van het participatiefonds in acht genomen.

Werkdrukmiddelen

In 2024 is er een bedrag van € 740.787 ontvangen voor Werkdrukmiddelen. Op schoolniveau wordt gezamenlijk door het MT en de teams besloten waar de werkdrukmiddelen voor worden ingezet. Dit wordt opgenomen in het werkverdelingsplan. De personeelsgeleding van de MR (PMR) heeft ingestemd met de inzet van extra middelen om de werkdruk te verlagen. De middelen zijn gedurende het schooljaar op verschillende manieren aangewend, vaak voor de extra inzet van onderwijsassistenten en/of verzorgingsassistenten.

Privacy, veiligheidsbeleid en oriëntatie op het Normenkader 2027

SO Fryslân werkt sinds mei 2020 volgens de wet Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) met betrekking tot de privacy van leerlingen, ouders en medewerkers. Hiervoor zijn beleidsafspraken gemaakt en is een cyclus ingericht om deze te evalueren. Daarnaast wordt de inhoud hiervan jaarlijks gedeeld met medewerkers, leerlingen en ouders. Bij de totstandkoming van dit beleid is het ICT bedrijf waar SO Fryslân mee werkt, Freez.it, betrokken geweest.

In het verslagjaar heeft een evaluatie plaatsgevonden van het beleid. Hieruit is naar voren gekomen dat een aantal punten opnieuw geëvalueerd en doorontwikkeld moet worden. Dit is gepland voor 2025.

Het papieren Veiligheidsbeleid is overgezet naar een digitale omgeving in ParnasSys. Hierdoor is er zicht op het Veiligheidsbeleid op SO Fryslân niveau, en is uitwisseling tussen de scholen mogelijk. Op schoolniveau is het Veiligheidsbeleid nu helder en zijn er SO Fryslân brede afspraken gemaakt. Om te komen tot het Normenkader 2027 heeft een oriëntatie plaatsgevonden hoe dit voor de komende periode aan te pakken. In 2025 zal dit uitgewerkt worden zodat we onze digitale veiligheid optimaal ingericht hebben en aan de wetgeving voldoen.

Sociale Veiligheidsbeleving

De Inspectie voor het Onderwijs (IvHO) heeft alle scholen verplicht om de Sociale Veiligheidsbeleving van alle leerlingen in kaart te hebben en de resultaten hiervan door te geven. Aan deze verplichting hebben alle scholen voldaan. De sociale veiligheidsbeleving is een onderdeel van het kwaliteitsbeleid van SO Fryslân en is zichtbaar als indicator Leerling in het schema op pagina 17. Iedere school analyseert de uitkomst van de leerlingenquête (van Q-school), deze analyse wordt op klas-, school- en bestuursniveau besproken. Verbeterpunten worden opgenomen in het jaarplan van de school, de uitkomsten staan in de Verantwoording & Dialoog op de websites van de scholen. In het verslagjaar waren de uitkomsten op alle scholen goed tot zeer goed.

Banenafpraak

SO Fryslân streeft continu, conform de quotumwet, naar elf participatiebanen evenredig verdeeld over de zeven scholen. Het uitgangspunt is dat ex-leerlingen van SO Fryslân in aanmerking komen voor een participatiebaan. Als er binnen deze groep geen geschikte kandidaat is, wordt verder gezocht onder ex-leerlingen van cluster 4- of praktijkonderwijs in de nabije omgeving. Tot slot wordt het doelgroepregister geraadpleegd.

Hierbij wordt het werken als medewerker met een participatiebaan binnen SO Fryslân beschouwd en ingericht als opstap naar werken in het vrije bedrijf. Het uitgangspunt is dat de medewerker drie jaar werkzaam is en daarna begeleid de overstap maakt naar ander werk. Zo kan steeds aan nieuwe ex-leerlingen deze springplank aangeboden worden met daarbij de nodige interne en externe ondersteuning.

2.3 Huisvesting & facilitaire zaken

Huisvesting

Gefaseerde herhuisvesting (V)SO Duisterhoutschool

Eind 2022 is de Duisterhoutschool verhuisd naar de Buitenbaan 3 te Heerenveen. In 2023 en 2024 zijn het binnenklimaat en de installatietechniek verbeterd (afronding oktober 2024). Schoolbestuur en gemeente hebben bij de verhuizing afgesproken dat dit voor een periode van maximaal tien jaar is,

waarbij SO Fryslân en de Duisterhoutschool in samenspraak met het VO plannen maken voor de lange termijn. In het IHP Heerenveen is 2030-2032 gereserveerd voor deze huisvestingsplannen.

Vernieuwbouw (V)SO School Lyndensteyn

Voor School Lyndensteyn staat gefaseerde vernieuwbouw gepland (2022-2027). Fase 1 betrof optimalisatie van het binnenklimaat: in 2023 is het binnenklimaat in de lokalen met de hoogste urgentie verbeterd. Fase 2 betreft de vernieuwbouw. Voorbereiding en ontwerp is in 2024-2025 gepland; gefaseerde realisatie in 2025-2027 (streven halverwege 2026 gereed). In 2023 is gewerkt aan het masterplan voor de vernieuwbouw en is een projectmanager geselecteerd. In 2024 is het Programma van Eisen verder uitgewerkt, de Dumava-subsidie is toegekend en bij de gemeente is een aanvraag gedaan voor het bouwvoorbereidingskrediet (besluitvorming eind 2024). Eind 2024 is de architect geselecteerd.

Nieuwbouw SO It Twalûk

Alliade en SO Fryslân bouwen nieuwe huisvesting onder één dak voor KDC De Vlieger en de SO-afdeling van It Twalûk. Ook de peuteropvang en buitenschoolse opvang (Wille) krijgt hier onderdak. Het ontwerp is in 2024 afgerond, de uitvoerende partijen zijn geselecteerd en gecontracteerd, de bouwvergunning is verleend en de sloop is gestart. De nieuwbouw zal begin 2026 gereed zijn.

Nieuwbouw SO Kleurryk (Samen Kansrijk)

In november 2024 is de nieuwbouw opgeleverd. In januari 2025 is het schoolgebouw in gebruik genomen door de deelnemende partijen.

Herhuisvesting VSO De Wingerd

Sinds 2020 is De Wingerd op twee locaties gehuisvest. Aanvullend op locatie De Klimmer (SO) gebruikt het VSO in de periode 2020-2025 de Nijewei-locatie (voormalige mavo). Met de gemeente is afgesproken om in die periode de lange termijn huisvestingsplannen verder te verkennen. SO Fryslân heeft de voorkeur uitgesproken voor behoud van twee locaties en herontwikkeling van de Nijewei-locatie. Dit mede gezien de toename van het aantal leerlingen. De gemeente heeft eind 2023 het gebruik van de Nijewei met vijf jaar verlengd tot en met 2030. Eind 2024 heeft Alliade vanwege ruimtegebrek besloten de KDC-groepen te verhuizen naar een locatie in Dokkum. De onderwijszorggroep blijft wel op De Klimmer. SO Fryslân is met de gemeente in gesprek over het gebruik van de vrijkomende ruimte op De Klimmer, om ruimtelijke knelpunten bij het SO (mede door toenemende groei) op te lossen.

ICT

Alle systemen van de scholen zijn volledig gemigreerd naar de Cloud, inclusief leerlingssystemen. We werken in Office 365 en ParnasSys. Er zijn Single sign-on koppelingen gemaakt, waardoor er met één identiteit ingelogd kan worden op de verschillende applicaties. Ook is de multifactor-authenticatiemethode aangepast, dit wordt niet meer via een thirdparty gedaan, maar met de Microsoft Authenticator applicatie. Er is een grote investering gedaan op gebied van systemen/laptops. Alle systemen voldoen aan de eisen om in de Cloud te werken.

2.4 Financieel beleid

Werkwijze

De beleidsnotitie Planning & Control (P&C) is een belangrijk instrument van het financieel management. Met de P&C-cyclus wordt systematisch inhoud gegeven aan het richting geven (het besturen ofwel Planning) en het op koers houden (beheersen ofwel Control) van de organisatie. Via deze P&C is de allocatie van middelen geregeld. De budgetten op school- en bestuursniveau worden jaarlijks vastgesteld naar aanleiding van het beleidsstuk Personeelsformatie Speciaal Onderwijs Fryslân. In de afgelopen jaren was de stichting 'in control', doordat de kosten in de pas zijn gebleven met de baten en er op totaalniveau volgens de begroting gehandeld is.

De begroting komt tot stand in overeenstemming met de statutaire bepalingen en de daaraan gekoppelde P&C-cyclus. De begroting van de stichting wordt gevormd door de samenvoeging (consolidatie) van de schoolbegrotingen en de bovenschoolse begroting. De schooldirecteur is verantwoordelijk voor de schoolbegroting. Het CvB legt periodiek verantwoording af aan de RvT over de financiële stand van zaken.

Vermogensbeleid

SO Fryslân is een financieel gezonde organisatie. Al enige jaren heeft SO Fryslân te maken met een sterke vermogenspositie. In 2016 is het Vermogensbeleid vastgesteld. Dit heeft onder meer ten doel om het eigen vermogen te laten afnemen, omdat het opbouwen van een sterke vermogenspositie geen intrinsieke doelstelling van SO Fryslân is. Sinds het kalenderjaar 2016 wordt daarom gewerkt met een negatieve begroting. Het vermogensbeleid maakt onderdeel uit van de P&C-cyclus. Periodiek wordt het vermogensbeleid bijgesteld. In het voorjaar van 2022 is het Risicoprofiel van de stichting geactualiseerd; door het surplus aan vermogen hoefde het Vermogensbeleid niet te worden aangepast. Wel heeft er per 31 december 2023 een herschikking van het vermogen plaatsgevonden n.a.v. het nieuwe Strategische beleidsplan.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

In het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) is het de bedoeling om in de toekomst de scholen van SO Fryslân grotendeels energieneutraal te laten draaien. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland heeft inmiddels een subsidie SDE (Stimulering Duurzame Energie) toegekend aan vier van de zeven scholen. Naast deze subsidie zal SO Fryslân zelf ook moeten investeren. In 2021 is de Intentieovereenkomst ontzorgingsprogramma verduurzaming klein maatschappelijk vastgoed ondertekend met de Provincie Fryslân. Er is subsidie beschikbaar gesteld voor het in beeld brengen van de acties die moeten worden ondernomen om te komen tot de gewenste energietransitie. Naar aanleiding hiervan is in 2023 de eerste locatie van 'It Twalûk' van het gas afgegaan. In 2025 zal de locatie VSO Talryk volgen.

De gevolgen van het financieel beleid

Analyse financieel resultaat

Onderstaand wordt het resultaat van 2024 op hoofdlijnen vergeleken met de begroting 2024 en de realisatie in 2023.

Samenvatting exploitatieoverzicht (x € 1.000)	Realisatie	Begroting	Realisatie	Vershil
	2023	2024	2024	2024
Baten				
(Rijks)bijdragen OCW	36.590	38.863	39.604	741
Overige overheidsbijdr.	221	140	211	71
Overige baten	1.364	601	1.083	482
	38.174	39.604	40.898	1.294
Lasten				
Personele lasten	33.793	36.000	36.979	979
Afschrijvingen	640	497	705	208
Huisvestingslasten	2.029	1.773	1.740	-33
Instellingslasten	2.804	2.214	2.995	781
	39.266	40.484	42.418	1.934
Financiële baten	211	150	205	55
EXPLOITATIESALDO	-880	-730	-1.316	-586

Resultaat

In 2023 was er sprake van een negatief exploitatiesaldo van € 880.271. Het negatieve resultaat had vooral te maken met 'voorfinanciering'; vanwege groei van het aantal leerlingen was bij een aantal scholen voorfinanciering noodzakelijk. Daarnaast was de CAO-aanpassing van oktober 2023 door DUO nog niet volledig gecompenseerd in het kalenderjaar 2023.

Het kalenderjaar 2024 sluit af met een negatief resultaat van € 1.315.753, tegenover een begroot negatief resultaat van € 730.000. Het op peil brengen van de personele voorzieningen per 31 december 2024 heeft vooral tot de overschrijding geleid. In totaal is er € 612.839 (extra) gedoteerd aan deze voorzieningen waarmee in de begroting geen rekening was gehouden. Als deze dotaties buiten beschouwing wordt gelaten was er een negatief resultaat geweest van € 702.914 en was er binnen de begroting gehandeld.

Baten

De Rijksbijdragen vallen in 2024 hoger uit door het vaststellen van de bekostiging. De CAO PO uit 2023 (plus 10%) is bij de definitieve vaststelling van de vergoedingen 2024 volledig gecompenseerd. Bovendien is er deels rekening gehouden met de CAO PO 2024. Hierdoor zijn deze Rijksbijdragen substantieel hoger dan verwacht. De overige overheidsbijdragen zijn eveneens hoger dan begroot door hogere vergoedingen voor bewegingsonderwijs en zwemles. Ook wordt er door de Gemeenten een deel van de kosten van de participatiebanen vergoed die niet volledig in de begroting waren meegenomen. De overige baten zijn hoger dan begroot door hogere detachingsvergoedingen, de exploitatie van ESF-gelden en het verantwoorden van projectgelden (o.a. Grutsk).

Lasten

Personele lasten

De personele lasten vallen op totaalniveau hoger uit dan begroot. Deze overschrijding heeft meerdere oorzaken. Ten eerste hadden we in het najaar van 2024 te maken met een CAO-aanpassing, waardoor de loonkosten zijn toegenomen. Ten tweede was er wederom sprake van 'voorfinanciering' waardoor enkele scholen meer formatie hebben ingezet. Ten derde hebben er extra dotaties plaatsgevonden om de personele voorzieningen op peil te brengen. Ten vierde zijn projecten verantwoord onder de personele lasten (Grutsk). Als laatste is er meer extern personeel ingehuurd dan begroot. Dit komt o.a. door de inhuur van personeel via detacheringbureaus vanwege het tekort op de arbeidsmarkt, het inhuren van ad interim management (o.a. ziektevervanging) en trajectbegeleiding voor stagiaires.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten vallen fors hoger uit. Door de relatief late investeringen in het vierde kwartaal 2023 zijn de afschrijvingslasten te laag begroot. Het betreft vooral It Twalûk en de Duisterhoutschool waar substantiële investeringen geparkeerd stonden op een tussenrekening, vanwege subsidies en afrekeningen met de Gemeente. Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 zijn deze posten aangemerkt als activa waardoor de afschrijvingslasten toegenomen zijn in 2024. Dit was nog niet bekend tijdens het opstellen van de begroting 2024.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten vallen lager uit dan begroot, dit komt met name door de post energie. Over 2023 en 2024 waren de afrekeningen een stuk lager dan aan voorschotten was betaald. Hierdoor valt deze post substantieel lager uit. De post schoonmaak overschrijdt de begroting, de nieuwe CAO voor schoonmaakpersoneel is doorbelast aan de scholen.

Overige instellingslasten

Onder deze post worden diverse uitgaven verantwoord. Door de inflatie zien we overschrijdingen op meerdere budgetten. Ook kunnen de overschrijdingen verklaard worden door de groei van het aantal leerlingen.

De kosten van het administratieservicebureau zijn mede gestegen door de toename van personeel en stagiaires en de verwerking van de salarisgegevens was hoger dan verwacht. Er is vooral meer deskundigheid ingehuurd en dit heeft vooral te maken met de vele (nieuw)verbouwtrajecten en door de opstart van Samen Kansrijk/Noorderkracht.

Daarnaast maakt het onderwijsleerpakket deel uit van de overige instellingslasten. Vanwege de eerdergenoemde groei van het aantal leerlingen en de inflatie zijn er overschrijdingen op de leermiddelen, klein inventaris, repro, ICT en culturele vorming (schoolreizen).

Financiële baten en lasten

Het surplus aan liquide middelen is al enkele jaren gestald bij het ministerie van Financiën (Schatkistbankieren). Door stijgende rentepercentage op de rekening courant zijn de rentebaten hoger dan begroot.

Investerings

In onderstaand overzicht zijn de werkelijke investeringen afgezet tegen de investeringsbegroting. Onder de post Gebouwen waren o.a. opgenomen het 'opfrissen' van de locatie Haydnstraat van It Twalûk en het 'energieneutraal maken' van de Harddraversdijk van VSO Talryk. Beide investeringen zijn niet uitgevoerd en doorgeschoven naar het kalenderjaar 2025. Het onderdeel Inventaris en apparatuur (ICT) laat een overschrijding zien; dit heeft grotendeels te maken met de aanschaf van meubilair voor Noorderkracht wat niet begroot was (ruim € 300.000).

Onder vaste activa zijn o.a. de aanpassing van een autobus en enkele nieuwe leermethodes verantwoord.

Investerings (x € 1.000)	Begroting	Realisatie	Vershil
Gebouwen (o.a. zonnepanelen)	503	345	158
Inventaris en apparatuur (ICT)	446	626	-180
Andere vaste bedrijfsmiddelen	84	24	59
Totaal	1.032	995	37

Verwachting op de lange termijn (continuïteitsparagraaf)

De begroting 2025 maakt deel uit van de rollende meerjarenbegroting¹. Deze geeft een financiële doorkijk naar het kalenderjaar 2028. Uitgaande van gelijkblijvende leerlingenaantallen, vanaf de laatste teldatum, laat de meerjarenprognose geen grote bewegingen zien. In december 2024 zijn de begroting 2025 en de Meerjarenbegroting 2026-2028 goedgekeurd en vastgesteld. Eén van de belangrijkste uitgangspunten is dat scholen meer autonomie en verantwoordelijkheid hebben. Daarom zijn ze vanaf 2020 uitgerust met een eigen algemene reserve en is de bekostiging van de school bepalend voor het opstellen van de schoolbegroting en de formatiebudgetten.

Voor 2025 wordt een negatief saldo begroot. Dit is in overeenstemming met de beleidslijn Vermogensbeleid.

Meerjarenraming SO Fryslân (x € 1.000)				
	2025	2026	2027	2028
Rijksbijdragen	40.925	40.209	40.209	40.209
Overige overheidsbijdr.	203	203	203	203
Overige baten	1.216	1.216	1.216	1.216
	42.344	41.628	41.628	41.628
Personele lasten	37.578	36.650	36.657	36.645
Afschrijvingen	802	802	802	802
Huisvestingslasten	1.815	1.815	1.815	1.815
Instellingslasten	2.639	2.479	2.472	2.484
	42.834	41.746	41.746	41.746
Saldo BATEN/LASTEN	-490	-118	-118	-118
Financiële baten	160	160	160	160
EXPLOITATIESALDO	-330	42	42	42

Personele bezetting in FTE over meerdere jaren					
Schooljaar	2024/2025	2024/2025	2025/2026	2026/2027	2027-2028
Management/Directie	20,30	20,30	20,30	20,30	20,30
Onderwijzend personeel	162,80	162,80	162,80	162,80	162,80
Overige medewerkers	201,10	201,10	201,10	201,10	201,10
Flexibele schil (detacheringen)	2,30	2,30	2,30	2,30	2,30
Totaal	386,50	386,50	386,50	386,50	386,50
<i>Leerlingenaantallen</i>	<i>1349</i>	<i>1349</i>	<i>1349</i>	<i>1349</i>	<i>1349</i>
* Peildatum 01-01-2025					

SO Fryslân beschikt over voldoende beheersinstrumenten, zoals de 'interne en externe flexibele schil' rond het vaste personeelsbestand, om te voorkomen dat het kostenniveau te hoog blijft in verhouding tot het aantal leerlingen.

¹ 'Rollend' houdt in, dat de meerjarenbegroting ieder kalenderjaar wordt bijgesteld op grond van exploitatieresultaten en nieuwe inzichten in de ontwikkeling van baten en lasten.

In het beleid van SO Fryslân wordt op grond van de demografische ontwikkelingen in het verzorgingsgebied rekening gehouden met stabiele leerlingenaantallen. Daarom wordt in de personeelsbezetting over meerdere jaren het aantal fte's constant gehouden.

Prognosebalansen SO Fryslân

(x € 1.000)	Werkelijk 31-12-24	Prognose 31-12-25	Prognose 31-12-26	Prognose 31-12-27
ACTIVA				
Materiële vaste activa	4.700	4.929	4.627	4.325
Vorderingen	1.149	1.149	1.149	1.149
Liquide middelen	5.573	5.013	5.357	5.701
Totaal activa	11.422	11.092	11.134	11.176
PASSIVA				
Eigen vermogen				
* Algemene reserve	2.784	2.869	3.270	3.612
* Bestemmingsreserves				
* Privaat	728	728	728	728
* Extra investeringen 23-27	1.000	800	600	400
* Professionalisering	414	274	174	74
* Communicatieplan	48	23	0	0
* Personele reserve	86	36	0	0
Voorzieningen	916	916	916	916
Kortlopende schulden	5.445	5.445	5.445	5.445
Totaal passiva	11.422	11.092	11.134	11.176

In het bovenstaande is rekening gehouden met investeringen en de begrote resultaten uit de meerjarenbegroting.

Zoals eerder aangegeven, is SO Fryslân voldoende flexibel om te kunnen voorkomen dat het kostenniveau in verhouding te hoog wordt. Baten en lasten kunnen tijdig in evenwicht worden gebracht door in te grijpen in de flexibele schil van het personeelsbestand. Ook zijn er beheersmaatregelen in de materiële sfeer getroffen om de risico's zoveel mogelijk te beperken; langlopende verplichtingen worden waar mogelijk vermeden om soepel in te kunnen spelen op veranderende omstandigheden.

Per 31 december 2023 heeft er een herschikking van het vermogen plaatsgevonden, de bestemmingsreserves zijn afgestemd op het nieuwe Strategisch Beleidsplan.

Risicoprofiel

Op 12 mei 2022 is het financieel risicoprofiel opnieuw opgesteld voor stichting SO Fryslân. Door middel van de uitgevoerde risicoscan heeft SO Fryslân zicht gekregen op de belangrijkste financiële risico's, de (aanwezige) beheersmaatregelen, de werking van de beheersmaatregelen en de netto risico's² waarvoor de vorming van een buffervermogen noodzakelijk is.

Omschrijving	Kans	Gevolg min.	Gevolg max.
Onvoorzienbare en onbeheersbare leerlingfluctuatie	30%	300.000	500.000
Financiële gevolgen van beëindiging arbeidsrelatie	90%	150.000	300.000
Instabiliteit in bekostiging	30%	300.000	500.000
Onvoldoende indexatie van bekostiging	70%	150.000	300.000
Hoger dan begrote kosten voor (ziekte-)vervanging	70%	300.000	500.000
Arbeidsmarkt schaarste (hogere kosten)	50%	150.000	300.000
Overdracht en invoeging van scholen	50%	300.000	500.000
Restrisico's	50%	300.000	500.000
Uitvoeringsrisico in de bedrijfsvoering (vaste voet)	100%	500.000	750.000

Met een Monte Carlo simulatie³ is bepaald dat, met een gewenste zekerheid van negentig procent, een aan te houden vermogen van 2,6 miljoen euro voldoende is om bovenstaand profiel af te kunnen dekken.

Uit onderzoek blijkt dat stichting SO Fryslân voldoende flexibel is om kostenremanentie (na-ijlende kosten) op te vangen. Hiermee kunnen baten en lasten weer tijdig in evenwicht worden gebracht. Ook zijn de juiste beheersmaatregelen getroffen om de risico's zoveel mogelijk te beperken. Mocht zich in de toekomst toch een onverwachte gebeurtenis voordoen die een negatieve invloed heeft op het behalen van doelstellingen, dan is er voldoende buffervermogen aanwezig. Met al deze maatregelen heeft SO Fryslân de financiële risico's tot een minimum beperkt.

Periodiek zullen de financiële risico's herijkt worden. Het risicoprofiel is voortdurend een aandachtspunt en maakt deel uit van de P&C-cyclus bij het opstellen van de begroting en bij het vaststellen van de jaarrekening.

Financiële ontwikkelingen in kengetallen

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste financiële kengetallen weergegeven.

² Een netto risico is een risico dat overblijft na het dempende effect van beheersmaatregelen. Bij het inschatten van kans en gevolg is het van belang de getroffen beheersmaatregelen in ogenschouw te nemen. Kans en gevolg worden dus ingeschat op netto risico.

³ Simulatietechniek waarbij een fysiek proces niet één keer maar vele malen wordt gesimuleerd, elke keer met andere startcondities.

	2023	2024	2025	2026	2027
Balans					
Weerstandsvermogen	16,7%	12,4%	11,2%	11,5%	11,6%
Solvabiliteit	61,2%	52,3%	50,9%	51,1%	51,3%
Liquiditeit	1,54	1,23	1,13	1,20	1,26
Exploitatie					
Rentabiliteit	-2,3%	-3,2%	-0,8%	0,1%	0,1%
Huisvestingsratio	5,3%	4,4%	4,5%	4,6%	4,6%

Weerstandsvermogen

Binnen de Primaire Onderwijssector wordt er bij een weerstandsvermogen dat tussen de tien procent en veertig procent van de rijksbijdragen ligt, uitgegaan van een gezonde financiële situatie. Het percentage is echter sterk afhankelijk van het risicoprofiel van de betrokken onderwijsinstelling. Bij een hoger risicoprofiel is een grotere buffer nodig om tegenvallers op te kunnen vangen. Over 2024 zijn de baten ongeveer 41 miljoen euro (Rijksbijdrage 40 miljoen) en bedraagt het eigen vermogen circa 5,1 miljoen euro. Hierdoor ontstaat er een weerstandsvermogen van 12,4%.

Solvabiliteit

De solvabiliteit wordt bepaald door het eigen vermogen uit te drukken in een percentage van het balanstotaal. Voor de stichting is dit percentage 52,3%. Binnen de sector Primair Onderwijs wordt een normpercentage van 33,33% gehanteerd. Hier zit de stichting in het verslagjaar ruim boven.

Liquiditeit

De liquiditeit geeft aan in hoeverre het bestuur op korte termijn aan haar verplichtingen, zoals kortlopende schulden, maar ook de betalingen van salarissen en de bekostiging van investeringen, kan voldoen. Het betreft een verhoudingsgetal tussen de vlottende activa en de kortlopende schulden. De norm is 'groter dan 1' en met een liquiditeit van 1,23 in 2024 voldoet de stichting hier aan.

Rentabiliteit

De rentabiliteit wordt bepaald door het 'resultaat uit de gewone bedrijfsvoering' uit te drukken in een percentage van het totaal aan baten. In non-profit organisaties wordt de rentabiliteit ook wel het begrotingsoverschot genoemd (of het begrotingstekort bij een negatief exploitatieresultaat). De norm is vastgesteld op 0%. Het bestuur streeft naar een volledig evenwicht tussen de jaarlijkse baten en lasten. Voor het kalenderjaar 2024 is er wederom bewust een negatief resultaat begroot en een negatieve exploitatie gerealiseerd. Daarnaast waren er incidentele lasten i.v.m. het op peil brengen van de personele voorzieningen. Hierdoor is de rentabiliteit over 2024 bedraagt 3,2% negatief.

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio 4,4% geeft het aandeel van de totale huisvestingslasten in verhouding van de totale lasten weer. Als signaleringswaarde wordt een maximum van 10% gehanteerd.

Signaleringswaarde vermogen

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft zogenaamde signaleringswaarden ontwikkeld om bovenmatige reserves bij onderwijsinstellingen in beeld te brengen. Aanleiding was de conclusie van de Inspectie in 2018 in 'De Financiële Staat van het Onderwijs 2017' dat de reserves van onderwijsinstellingen geleidelijk toenemen. Een financieel gezonde organisatie is nodig om

leerlingen zoveel mogelijk te blijven bedienen van goed onderwijs, maar besturen moeten niet onnodig geld oppotten.

SO Fryslân heeft het opstellen van de 'Risicoanalyse' opgenomen in de P&C-cyclus. Deze analyse wordt periodiek uitgevoerd door een externe partij. De risicoanalyse bepaalt welke financiële buffer (reserves) minimaal moet worden aangehouden om risico's financieel af te kunnen dekken en welk deel als 'surplus' kan worden aangemerkt.

In 2016 is in dit verband het vermogensbeleid ontwikkeld, waarin het surplus is vertaald naar bestemmingsreserves die vanuit strategische en tactische doelen (Strategisch beleidsplan) zijn vastgesteld. Vanaf het kalenderjaar 2016 wordt er gewerkt met een negatieve exploitatiebegroting door te investeren in een aantal beleidsterreinen. Hierdoor zal het surplus op het vermogen geleidelijk afnemen in de komende jaren. Uitgaande van de formules die het Ministerie hanteert is er geen sprake van bovenmatig eigen vermogen.

Reserves

Naast de algemene reserve beschikt de stichting over een aantal zogenaamde bestemmingsreserves. In 2023 heeft er een herschikking plaatsgevonden.

Bestemmingsreserve Professionalisering

Het scholingsbeleid wordt onder andere vormgegeven door professionaliseringsactiviteiten via het Noordelijk Onderwijs Gilde (NOG). Jaarlijks wordt 40% van deze kosten bovenschools gefinancierd.

Bestemmingsreserve Communicatieplan

Recent is een intern en extern communicatieplan opgesteld. Om de plannen uit te voeren is een incidentele investering nodig. Hierbij wordt gedacht aan een tijdelijke communicatiemedewerker voor twee dagen in de week, gedurende twee jaar.

Bestemmingsreserve Personeel

Naar aanleiding van de Strategische personeelsplanning voor de komende jaren is een bedrag gereserveerd voor incidentele omstandigheden.

Extra investeringen 2023-2027

In de vergadering van de RvT van 21 juni 2023 is de wens uitgesproken om de komende periode extra te investeren in het onderwijs. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt kan potentieel personeel al eerder ingezet worden, door bijvoorbeeld een medewerker die met pensioen gaat eerder te vervangen. Een bijkomend effect daarvan is dat het surplus aan vermogen versneld afneemt.

Privaat

De bestemmingsreserves privaat hebben veelal betrekking op de uit het verleden opgebouwde gelden die niet uit publieke middelen verkregen zijn. Hierbij moet gedacht worden aan rente-inkomsten, giften en ouderbijdragen. Er is een algemene private reserve, om de scheiding tussen publiek en privaat aan te houden.

Verder worden voor de buitenschoolse activiteiten zogenaamde schoolfondsen bijgehouden, bestaande uit de bijdragen van ouders. Deze schoolfondsen worden ingezet voor bijzondere dagen, zo is een deel van het SO-festival hieruit bekostigd.

Algemeen Publiek

Aan de Algemene reserve publiek wordt het resultaat over het kalenderjaar toegevoegd of onttrokken.

Overige informatie

Projectplan ESF Arbeidstoeileiding Friesland

Evenals in voorgaande jaren zijn de beschikbare gelden afkomstig uit het Europees Sociaal Fonds ingezet voor arbeidstoeileiding in de vorm van branchecursussen in de sectoren Zorg & Welzijn, Land- & Tuinbouw en Techniek.

Fonds Cultuurparticipatie/Meer muziek in de klas

Een aantal scholen heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om projectplannen bij het Fonds Cultuurparticipatie in te dienen voor verschillende subsidies. Toegekend zijn bijvoorbeeld Muziekimpuls, Versterking Cultuureducatie VSO en de Gezonde School.

Internationalisering

Er is geen sprake van internationalisering binnen stichting SO Fryslân in 2024.

Inkoop- en aanbestedingsbeleid

SO Fryslân hanteert Inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Treasury- en financieringsbeleid

SO Fryslân kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie als deze uitzettingen een prudent karakter hebben, en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het prudente karakter van deze uitzettingen wordt gewaarborgd door de richtlijnen en limieten van het treasurybeleid.

SO Fryslân heeft geldmiddelen uitstaan bij het Ministerie van Financiën (Schatkistbankieren). In 2024 is € 205.008 aan rente uitgekeerd. Eind 2024 was er voor € 5,6 miljoen aan liquide middelen aanwezig ten opzichte van € 5.5 miljoen eind 2023. Er zijn geen wijzigingen geweest in het treasurybeleid.

3. Raad van Toezicht

Vergaderingen Raad van Toezicht (RvT)

De RvT heeft in 2024 in totaal zes keer vergaderd. Bij twee vergaderingen was een koppeling gemaakt met een schoolbezoek, maar door drukke werkzaamheden op de scholen hebben we maar één school bezocht (de Wingerd in maart). De RvT hecht zeer veel waarde aan schoolbezoeken en voor 2025 staan er weer twee gepland. Daarnaast heeft de RvT op eigen initiatief tweetallen gevormd om ook op een schooldag/lesdag de verschillende scholen te bezoeken en daadwerkelijk kennis te nemen van de onderwijsactiviteiten. In tweetallen is dat minder storend voor leerlingen en leerkrachten, dan bij een bezoek van de voltallige RvT. Zo ziet de RvT jaarlijks (twee of drie) scholen in een meer informele setting. Deze bezoeken staan in 2025 gepland.

In de RvT vergaderingen zijn verschillende formele stukken zoals de kaderbrief, begrotingen, kwartaalrapportages, de jaarstukken, waaronder het bestuursverslag, behandeld en goedgekeurd.

Onderwijskwaliteit is een vast agendapunt op alle vergaderingen en het CvB heeft ons veel informatie aangeleverd, wat ons zicht op de aanpak in de scholen verder heeft versterkt.

Over een aantal onderwerpen (integraal personeelsbeleid, Opleider in de school) zijn in 2024 door diverse medewerkers informatieve presentaties in de RvT vergaderingen gegeven. Dit werd door de gehele RvT zeer op prijs gesteld. Ook het onderwerp uitstroomcijfers (december 2024) en met name de relatie tussen verwachte en daadwerkelijke uitstroomcijfers was een zeer interessant onderwerp. Dit ziet de RvT als implementatie van het strategische doel rond resultaten onderwijskwaliteit, en past daarmee ook in de adviezen die de Inspectie daarover heeft gegeven aan SO-Fryslân. Het draagt tevens bij aan meer transparantie en inzicht tussen de scholen, wat de RvT ook een goed streven vindt.

Overleg directeuren en GMR

De RvT heeft in mei en november met de directeuren gesproken; dit waren gesprekken in een open en plezierige atmosfeer. Beide sessies stonden in het teken van het traject rond gespreid leiderschap, de visie van de directeuren daarop en de voortgang daarin. De RvT heeft kennisgenomen van de eerste concrete afspraken in dit traject. Voor de directeuren betreft dit een geheel nieuwe werkwijze, wat effect heeft op het tempo waarin resultaten zichtbaar worden.

Met de GMR heeft de RvT twee gesprekken gevoerd (in maart en oktober). Daarbij is een gesprek met delegaties vanuit de GMR en RvT geweest en een gesprek zoveel mogelijk voltallig aan beide kanten. Deze gesprekken verliepen zoals altijd in een zeer open, professionele en constructieve sfeer en zijn daardoor voor de RvT van grote waarde. Onderwerpen die we besproken hebben: Samen Kansrijk/Noorderkracht, Gespreid Leiderschap, professionele dialoog, het medewerkerstevredenheidsonderzoek en procedures voor leerkrachten rond 'niet-pluis'-meldingen.

Governance

De RvT onderschrijft de algemene uitgangspunten van de code 'Goed Onderwijsbestuur', opgesteld door de PO-Raad. Het principe 'pas toe en leg uit' maakt hier deel van uit. De positionering en de rol van het intern toezicht is ingericht volgens deze uitgangspunten. De RvT heeft vastgesteld dat er geen sprake is van situaties van potentieel tegenstrijdig belang. En de RvT heeft -voor zover het binnen haar competenties ligt- vastgesteld dat SO Fryslân ook in 2024 bovengenoemde code en andere relevante wettelijke voorschriften heeft nageleefd.

Evaluatie uitvoerend bestuur

Het functioneren van het College van Bestuur wordt beoordeeld door de remuneratiecommissie (RC) via voortgangs- en eindgesprekken aangezien de RvT de werkgever is van het uitvoerend College van Bestuur. De RC heeft in juli het eindgesprek over schooljaar 2023-2024 gevoerd met de bestuurder op basis van de jaardoelen die de bestuurder zichzelf heeft gesteld. Voor het nieuwe schooljaar heeft de bestuurder haar persoonlijke doelen weer geformuleerd. Van beide zijden was tevredenheid over de bereikte resultaten (in relatie tot de doelen die aan het eind van het nieuwe SBP bereikt moeten zijn). De verslagen van de gesprekken tussen RC en bestuurder worden zowel aan de bestuurder als de gehele RvT gestuurd.

Toezichtvisie en toezichtkader

In 2023 heeft de RvT een eerste concept van de toezichtvisie en het toezichtkader opgesteld. Samen met de bestuurder en de bestuurssecretaris heeft dit in 2024 tot een helder en praktisch format geleid. Hierin heeft de RvT haar visie op het werk geëxpliceerd en is er een koppeling met het SBP en

de jaaragenda gerealiseerd. De visie en het kader worden elk jaar door de RvT gemonitord en indien gewenst aangepast.

Samen Kansrijk

Specifieke aandacht verdient het project Samen Kansrijk. Gedurende 2024 is de RvT over de voortgang van dit project geïnformeerd via de vergaderingen van de Commissie van Toezicht. De Commissie bestaat uit de voorzitters van RENN 4, Adenium en SO Fryslân, en fungeert als (informele) adviesgroep voor de betrokken bestuurders. De commissie heeft in 2024 driemaal vergaderd in een constructieve setting. Belangrijkste thema's waren de overdracht van het nieuwe gebouw in november 2024, de voortgang op het onderwijskundig invlechten tot een integrale brede school en het vormgeven van de nieuwe managementstructuur. De commissie heeft haar adviesrol richting bestuurders in een open setting kunnen vormgeven.

Zelfevaluatie en scholing

Conform de governance code voor het onderwijs, heeft de RvT een zelfevaluatie gehouden, en besproken of de eigen werkwijze voldoet, of er ruimte is voor ieders inbreng en of de gang van zaken tijdens de vergaderingen voor eenieder naar wens verloopt. Deze zelfevaluatie heeft op 18 november jl. onder leiding van drs P. Dinjens plaatsgevonden (deels met de bestuurder over het samenspel RvT en de bestuurder). In vervolg hierop is een scholingsdagdeel over nieuwe vormen van toezicht gekoppeld.

De zelfevaluatie en de scholing leverden waardevolle informatie en open discussies op over werkwijze, samenwerking en stand van zaken rond de verschillende rollen van de RvT. Ook het gesprek met de bestuurder was verhelderend. Het heeft een externe blik op ons functioneren als RvT gegeven, die ons ondersteunt in onze aanpak, en die we voortzetten. Ook heeft het een aantal adviezen opgeleverd die de RvT in een van de beleidsdagen in 2025 verder zal oppakken en uitwerken.

Integriteit/belangenverstrengeling in schoolbesturen

In het voorjaar van 2024 is een mediaonderzoek gedaan naar belangenverstrengeling bij schoolbesturen. De oud-bestuurder van SO Fryslân werd hierin ook genoemd. Zowel CvB als RvT zijn benaderd en hebben informatie verstrekt. Het betrof een periode van circa tien jaar geleden waarover de huidige RvT geen besluiten heeft genomen. In de zomer van 2024 werd dit nieuwsitem tijdens Nieuwsuur uitgezonden. Naar aanleiding van deze casuïstiek hebben zowel CvB als RvT geconstateerd dat uiterste zorgvuldigheid wordt gevraagd om belangenverstrengeling te voorkomen en dat hier steeds aandacht voor moet zijn. Vanuit de Vereniging van Toezichthouders in Onderwijs en Kinderopvang (VTOI-NVTK) is aangegeven dat, alhoewel er geen strafbare feiten zijn geconstateerd, het verstandig is om de code governance hierop aan te passen. Zodra de nieuwe code beschikbaar is, zal de RvT deze in haar toezichtvisie en toezichtskader aanpassen en daarnaar handelen.

Vergoedingsregeling

De vergoeding voor leden van de Raad van Toezicht is met ingang van 1 januari 2023 aangepast. De leden ontvangen op jaarbasis € 7.000. De voorzitter ontvangt € 10.500. I.v.m. de CAO-verhoging in de loop van 2024 werd deze vergoeding in december geïndexeerd en bedraagt nu respectievelijk € 7.323 en € 10.985. De vergoedingsregeling is gebaseerd op de VTOI-richtlijn.

Bezetting commissies en hoofd- en nevenfuncties

Agendacommissie: mevr. Pruiksma, mevr. De Graaf.

Financiële commissie: dhr. Drenth, dhr. Dijkstra, dhr. Faber, mevr. Pruiksma.

Remuneratiecommissie: mevr. Stam (vz.), mevr. De Graaf.

Plaatsvervangend voorzitter: mevr. De Poorte.

De nevenfuncties van de toezichthouders zijn opgenomen onder 1.1. Organisatie.

Financiën en risicomanagement

De financiële positie van de organisatie, waaronder de vermogenspositie, is stabiel. Hierbij blijft het bewaken van en het in balans houden van inkomsten en uitgaven een significante opdracht. De stichting werkt met 'schatkistbankieren'. Het financieel meerjarenperspectief ziet er door stabiele leerlingenaantallen de komende jaren positief uit.

Het CvB van SO Fryslân is verantwoordelijk voor de implementatie en de werking van de interne risicobeheersing - en controlesystemen. Deze omvatten beleidsvorming, processen, taken en het beïnvloeden van gedrag van betrokkenen en andere aspecten van de organisatie die het mogelijk maken de doelstellingen te realiseren. Voorts is het CvB er mede voor verantwoordelijk om potentieel wezenlijke fouten, verliezen, fraude of de overtreding van wetten en regelgeving te voorkomen, dan wel vroegtijdig te signaleren.

De RvT is van mening dat het CvB daarin voldoende adequaat heeft gehandeld. Binnen de stichting wordt gewerkt met een Planning & Control-cyclus die bewaakt wordt door de controller van de stichting. Dit 'living document' wordt voortdurend intern besproken en waar nodig bijgesteld. Op deze manier is er steeds een koppeling tussen de inhoud, financiën, het Strategisch beleidsplan en het Toezichtskader.

Belangrijk is onder andere de rechtmatige verkrijging en de doelmatige besteding van middelen. Over dit laatste thema is diverse malen van gedachten gewisseld, zowel in de financiële commissie als in de vergadering van de RvT, als in het overleg met de externe accountant. Zo is een aantal malen van gedachten gewisseld over de inzet van de NPO-gelden. Wij concluderen dat -mede doordat we binnen SO Fryslân met elkaar het open gesprek aangaan- de stichting 'in control' is, en dat de middelen van de stichting rechtmatig zijn verworven en doelmatig zijn besteed.

Vanuit de accountant en de inspectie is doelmatigheid een aandachtspunt: de RvT heeft afgesproken dit onderwerp bij de bespreking van financiële stukken expliciet aan de orde te stellen. Afgesproken is dat -waar relevant- de in dat kader gemaakte overwegingen en afwegingen worden gedocumenteerd in de vergaderingen van de RvT.

De RvT heeft conform de statuten artikel 7 lid 5 de begroting 2025, het jaarverslag en de jaarrekening 2023 goedgekeurd. De externe accountant heeft diverse malen contact gehad met de financiële commissie en de RvT. Met de RvT is het accountantsverslag 2023 besproken. De samenwerking met de externe accountant is medio 2024 geëvalueerd. Mede op basis daarvan heeft een offerteronde plaatsgevonden. De Raad heeft vervolgens met ingang van het verslagjaar 2024 Van Ree accountants benoemd als extern accountant van SO Fryslân.

4. Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) SO Fryslân heeft in 2024 zeven keer vergaderd en wel op 13/2, 26/3, 21/5, 18/6, 24/9, 12/11 en 10/12. De geplande vergadering van 16 januari 2024 is afgelast omdat er geen nieuwe stukken voorhanden waren. Deze vergadering bleek te snel gepland na de GMR-vergadering op 12 december 2023.

De vergaderingen waren afwisselend online of op een locatie van één van de zeven scholen.

Op maandagavond 9 september heeft de GMR de cursus 'Werkdrukvermindering en Formatie' van de AOB georganiseerd voor de GMR en MR leden van de zeven scholen van SO Fryslân.

In juli 2024 hebben twee PMR leden afscheid genomen van de GMR: de voorzitter de heer K. van der Werff (School Lyndensteyn) en de heer S. Mud (Talryk). Voor School Lyndensteyn heeft mevr. J. Haarsma zitting genomen in de GMR. Voor Talryk is nog geen vervanger gevonden voor de PGMR-geleding.

In september 2024 zijn twee PGMR leden toegetreden tot de GMR: mevr. W. Dijkstra (Duisterhoutschool) en de heer Y. Yarbaskan (It Twalûk), waardoor deze scholen weer vertegenwoordigd worden door een PGMR-lid in de GMR. Net als vorig schooljaar zal altijd één van de drie OMR leden van de Piet Bakkerschool de GMR-vergadering bijwonen, zodat de oudergeleding van de Piet Bakkerschool vertegenwoordigd is. Vanuit de oudergeleding GMR is de GMR nog op zoek naar een vast OGMR lid van Kleurryk, De Wingerd en de Piet Bakkerschool.

Na vele jaren voorzitterschap heeft de heer K. van der Werff eind schooljaar 2023-2024 afscheid genomen van de GMR. Vanaf augustus 2024 heeft mevr. M. Schuiling van de Wingerd het voorzitterschap van de GMR op haar genomen.

Een overzicht van de GMR-bezetting per 1 januari 2024:

School	Personeelsgeleding	Oudergeleding
Kleurryk	Mevr. C. Wouda	Mevr. W. Heikamp
Talryk	Dhr. S. Mud	<i>Vacant</i>
It Twalûk	<i>Vacant</i>	Dhr. S. van Lien
Duisterhoutschool	<i>Vacant</i>	Mevr. M. Bosma
Piet Bakkerschool	Mevr. I. Roeters	<i>Vacant</i>
De Wingerd	Mevr. M. Schuiling	<i>Vacant</i>
School Lyndensteyn	Dhr. K. van der Werff (voorzitter)	Dhr. J.P. Luimstra
Secretaris (onafhankelijk)	Mevr. S.G.R. Bax	

Een overzicht van de GMR-bezetting per 31 december 2024:

School	Personeelsgeleding	Oudergeleding
Kleurryk	Mevr. C. Wouda	<i>Vacant</i>
Talryk	<i>Vacant</i>	Mevr. W. Heikamp
It Twalûk	Dhr. Y. Yarbasan	Dhr. S. van Lien
Duisterhoutschool	Mevr. W. Dijkstra	Mevr. M. Bosma
Piet Bakkerschool	Mevr. I. Roeters	<i>Vacant</i>
De Wingerd	Mevr. M. Schuiling (Voorzitter)	<i>Vacant</i>
School Lyndensteyn	Mevr. J. Haarsma	Dhr. J.P. Luimstra
Secretaris (onafhankelijk)	Mevr. S.G.R. Bax	

Instemming

Net als voorgaande jaren hebben verschillende werkgroepen, bestaande uit twee GMR-leden, een aantal beleidsstukken voorbereid en besproken met het stafbureau en het CvB. Het aantal beleidsstukken was in 2024 aanzienlijk minder dan in voorgaande jaren. Daardoor konden de GMR-vergaderingen meestal binnen de afgesproken tijd plaatsvinden.

De volgende onderwerpen zijn aan de GMR voorgelegd voor instemming:

Formatiebudgetten 2024-2025 (definitieve instemming)

In november 2023 had de GMR al een voorlopige instemming gegeven voor de formatiebudgetten 2024-2025. In februari werden de definitieve leerlingenaantallen bekend en kon de GMR definitief instemmen.

Evaluatie kadernotitie medewerker participatiebaan als onderdeel beleidsstuk opnemen in het functieboek

Er waren diverse veranderingen ten opzichte van de vorige kadernotitie medewerker participatiebanen. Na een aantal aanbevelingen vanuit de GMR is een aantal aanpassingen gedaan en kon worden ingestemd.

Opnemen van de functie bestuurssecretaris schaal 10 in het functieboek

In de zomer van 2022 is afscheid genomen van de ambtelijk secretaris. Hiervoor in de plaats is bij het stafbureau een bestuurlijk secretaris gekomen. Dit was aanvankelijk tijdelijk, omdat deze functie nog niet in het functieboek stond. Na twee jaar zou de evaluatie plaats vinden. Dat is in 2024 gebeurd en positief bevonden. Vervolgens moest deze functie worden opgenomen in het functieboek en heeft de GMR ingestemd.

Formatiebudgetten 2025-2026 (voorlopige instemming)

De GMR heeft 'voorlopig' ingestemd met de 'voorlopige formatiebudgetten 2025-2026'. Opvallend was dat een aantal scholen het komende jaar minder formatie krijgen in FTE's, terwijl het leerlingenaantal is gegroeid. Dit heeft te maken met de indeling van leerlingen in categorie 1, 2 of 3. De GMR kan pas instemmen, wanneer de definitieve leerlingenaantallen bekend worden (1 februari telling).

Uitgestelde beleidsdocumenten

Een aantal in 2021 en 2022 geplande documenten is destijds uitgesteld.

De volgende documenten heeft de GMR nog niet onder ogen gehad, en hoopt deze in 2025 te ontvangen:

- Kadernotitie Mobiliteit onderdeel van Vitaliteit (ook boeien en binden).
- Digitaal bekwaamheidsdossier/digitaal personeelsdossier.

Overige adviezen en activiteiten

Naast de reeds genoemde onderwerpen heeft de GMR ook positief advies gegeven over het Vakantierooster 2024-2025, de Begroting 2025 en de Meerjarenbegroting 2026-2028.

Op basis van het informatierecht zijn verder de volgende stukken in de GMR besproken:

Het bestuursverslag 2023, de jaarrekening 2023 en de onderwerpen 'Trainer waarderende gesprekken' en 'Opleiden in de school'.

De GMR is elke vergadering door het College van Bestuur geïnformeerd over de ontwikkelingen. Ook schoof af en toe een lid van P&O of de controller aan, om beleidsdocumenten te verduidelijken en vragen te beantwoorden. In september 2024 is de GMR uitgebreid voorgelicht door mevr. L. Bergsma over het project 'Opleiden in de school'.

De GMR is door het bestuur van SO-Fryslân betrokken bij brieven aan personeel en ouders over ontwikkelingen en te nemen maatregelen.

De GMR is op de hoogte gehouden van ontwikkelingen binnen de scholen: over projectplan Grutsk in Franeker. Over Unyk in de Tike, een nevenlocatie van Talryk, die specifiek ingericht is voor leerlingen die de motivatie om naar school te gaan kwijtgeraakt zijn. In Drachten is het project 'Samen Kansrijk' vormgegeven; eind 2024 is de nieuwbouw afgerond. De naam voor de nieuwe school wordt 'Noorderkracht'. De BBMR van Kleurryk heeft een drukke tijd achter de rug in 2024. De GMR is in 2024 elke vergadering op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen en de voortgang. Na de kerstvakantie verhuist Kleurryk van de oude locatie naar de nieuwe locatie.

Op 23 maart 2022 heeft de GMR een bijeenkomst georganiseerd voor alle O(G)MR leden. Het was een bijeenkomst, waarbij gedachten en ideeën werden uitgewisseld over de huidige OPP's (= Ontwikkeling Perspectief Plan). Er is toegezegd dat hier een vervolg aan wordt gegeven. Het CvB is in 2023 met de direct betrokkenen aan de slag gegaan hoe deze OPP's beter leesbaar kunnen worden, en meer van betekenis kunnen zijn voor de ouders. Zij zouden hier ook bij betrokken worden. In 2024 is een aantal malen gevraagd naar de voortgang van dit project. Er is aangegeven dat dit in 2025 verder behandeld wordt. Inmiddels is een landelijk project gestart voor het maken van een eenduidig en functioneel OPP. De GMR volgt dit op de voet.

Op 26 maart 2024 heeft de gehele GMR een bijeenkomst gehad met de gehele RvT. Dit was een vruchtbare bijeenkomst waarbij veel informatie werd uitgewisseld.

Op 22 oktober 2024 was een bijeenkomst met een delegatie van de GMR (drie personen) en een delegatie van de RvT (drie personen).

Op 9 september 2024 was er een scholing over werkdrukvermindering en formatie van de AOB voor alle (G)MR-leden. Hier was behoefte aan, omdat er vaak veel werkdruk wordt ervaren en veel MR/GMR leden nieuwsgierig waren hoe hiermee om te kunnen gaan. Achttien mensen hadden zich opgegeven; uiteindelijk waren er veertien aanwezig. Alle aanwezigen gaven aan veel van deze scholing te hebben geleerd, en zij vonden het plezierig om op deze wijze ook MR-leden van andere SO-Fryslân scholen te ontmoeten.

B. Bijlage - overzicht

Bijlage 1:	Strategisch Beleidsplan (SBP)
Bijlage 2:	Klachtenregeling
Bijlage 3:	Toeziichts- en bestuursreglement
Bijlage 4:	Managementstatuut
Bijlage 5:	Afkortingen

C. Jaarrekening

Inhoudsopgave

Jaarrekening Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân	Pagina
Grondslagen	51
Model A: Balans per 31 december 2024	54
Model B: Staat van baten en lasten over 2024	55
Model C: Kasstroomoverzicht	56
Model VA: Vaste Activa	57
Model VV: Voorraden en vorderingen	58
Model EL: Effecten en Liquide middelen	59
Model EV: Eigen vermogen	60
Model VL: Voorzieningen en langlopende schulden	62
Model KS: Kortlopende schulden	63
Model G: Verantwoording subsidies	64
Model OB: Opgave overheidsbijdragen	65
Model AB: Opgave andere baten	66
Model LA: Opgave van de lasten	67
Model FB: Financiële baten en lasten	69
Model E: Overzicht verbonden partijen	70
WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector	71
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	73
Gebeurtenissen na balansdatum	74
Bestemming van het resultaat	75
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	76
 Overige gegevens	
Gegevens rechtspersoon	77
Controle verklaring van de onafhankelijke accountant	78

A1 Grondslagen

1 Algemeen

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van de Stichting SO Fryslân en van de onder deze rechtspersoon vallende scholen (zie gegevens rechtspersoon) verantwoord.

Grondslagen voor de jaarrekening

Bij de inrichting van de jaarrekening is de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, RJ-richtlijn 660 en Titel 9 Boek 2 BW gehanteerd. De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's. In de balans is het resultaatbestemmingsvoorstel reeds verwerkt. De waardering van activa en passiva vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Financiële instrumenten

De Stichting SO Fryslân heeft alleen primaire financiële instrumenten, voor de grondslagen wordt verwezen naar de behandeling per post.

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Investerings in meubilair, ICT en leermiddelen worden op de balans gewaardeerd tegen de aanschafwaarde verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven vanaf de maand van aanschaf. Als ondergrens van de te activeren activa wordt € 2.500,- aangehouden. Investeringsubsidies die ontvangen zijn, worden in mindering gebracht op de investering. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Eigendom

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de vereniging en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen. Eventuele bruikleenscholen zijn eveneens niet verwerkt.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd op nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid. De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten. Aan de reserve worden via de resultaatbestemming overschotten in een boekjaar toegevoegd en tekorten onttrokken.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de Stichting SO Fryslân.

Bestemmingsreserves (publiek en privaat)

Hieronder opgenomen publieke en private reserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Per bestemmingsreserve is aangegeven of deze is opgebouwd uit privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke middelen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarvan de omvang onzeker maar wel betrouwbaar te schatten is.

Voorziening ambtsjubileum

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van ambtsjubilea is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. Betaalde bedragen inzake jubileum worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening RDI

Medewerkers die de leeftijd van 57 jaar bereiken, kunnen hun duurzame inzetbaarheidsuren sparen conform art. 8A.7 CAO PO. De voorziening duurzame inzetbaarheid is berekend per balansdatum met het PO-Raadmodel. Er is gerekend met de nieuwe salarisschalen vanaf 1 januari 2024.

Voorziening Langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is opgenomen ter dekking van de toekomstige loonkosten van personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend, geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. Deze voorziening is gevormd met ingang van boekjaar 2024 voor loonbetalingsverplichtingen aan medewerkers die een jaar of langer ziek zijn met als peildatum 31 december 2024.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Bij de bepaling van het exploitatiesaldo is uitgegaan van het baten en lastenstelsel. Dit betekent dat de opbrengsten en kosten tegen nominale waarde worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Kosten hoeven nog geen uitgaven te zijn en opbrengsten nog geen inkomsten.

Rijksbijdragen

- de ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de de staat van baten en lasten.

- geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

- geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Opbrengsten

Subsidies, niet zijnde investeringssubsidies, worden in het resultaat verantwoord zodra het waarschijnlijk is dat de desbetreffende subsidies zullen worden ontvangen en voor zover de hiermee samenhangende bestedingen zijn verricht.

Pensioenen

De Stichting SO Fryslân heeft een pensioenregeling. Pensioenen voor het onderwijspersoneel zijn ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP).

Per eind 2024 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 111,9%. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies.

Rente

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost.

4 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst en -verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings, en -financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.

Model A: Balans per 31 december 2024

(na resultaatverdeling)

1 Activa	31 december 2024	31 december 2023
Vaste Activa		
1.1.2 Materiële vaste activa	<u>4.699.573</u>	<u>4.409.511</u>
<u>Totaal vaste activa</u>	<i>4.699.573</i>	<i>4.409.511</i>
Vlottende activa		
1.2.2 Vorderingen	1.148.983	1.037.628
1.2.4 Liquide middelen	<u>5.573.242</u>	<u>5.506.942</u>
<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>6.722.225</u>	<u>6.544.570</u>
<u>Totaal activa</u>	<u>11.421.799</u>	<u>10.954.082</u>
2 Passiva	31 december 2024	31 december 2023
2.1 Eigen vermogen	5.061.101	6.376.853
2.2 Voorzieningen	916.113	328.243
2.4 Kortlopende schulden	5.444.584	4.248.986
<u>Totaal passiva</u>	<u>11.421.799</u>	<u>10.954.082</u>

Model B: Staat van baten en lasten over 2024

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	39.603.847	38.861.758	36.759.376
3.2 Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	211.077	139.500	220.563
3.5 Overige baten	<u>1.082.762</u>	<u>601.000</u>	<u>1.194.538</u>
Totaal baten	<u>40.897.687</u>	<u>39.602.258</u>	<u>38.174.478</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	36.978.710	35.999.818	33.792.735
4.2 Afschrijvingen	704.866	497.297	640.142
4.3 Huisvestingslasten	1.739.594	1.773.000	2.029.262
4.4 Overige lasten	<u>2.995.276</u>	<u>2.212.143</u>	<u>2.803.704</u>
Totaal lasten	<u>42.418.447</u>	<u>40.482.258</u>	<u>39.265.842</u>
Saldo baten en lasten	<u><u>-1.520.760</u></u>	<u><u>-880.000</u></u>	<u><u>-1.091.364</u></u>
6 Financiële baten en lasten	<u>205.008</u>	<u>150.000</u>	<u>211.093</u>
Resultaat	<u><u>-1.315.753</u></u>	<u><u>-730.000</u></u>	<u><u>-880.271</u></u>

Model C: Kasstroomoverzicht

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	-1.520.760	-1.091.364
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	704.865	640.142
Mutaties voorzieningen	587.870	3.063
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
Voorraden (-/-)	-	-
Vorderingen (-/-)	-111.355	437.501
Schulden	<u>1.195.598</u>	<u>-565.042</u>
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties:	856.217	-575.700
Ontvangen interest	205.008	211.093
Betaalde interest (-/-)	<u>-</u>	<u>-</u>
	205.008	211.093
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten:</u>	<u>1.061.225</u>	<u>-364.607</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in MVA (-/-)	-994.928	-1.619.980
Desinvesterings in MVA	-	29.674
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten:</u>	<u>-994.928</u>	<u>-1.590.306</u>
Overige balansmutaties	-	-
Mutatie liquide middelen	<u>66.297</u>	<u>-1.954.913</u>
Beginstand liquide middelen	5.506.943	7.461.856
Mutatie liquide middelen	<u>66.297</u>	<u>-1.954.913</u>
Eindstand liquide middelen	<u><u>5.573.240</u></u>	<u><u>5.506.943</u></u>

Model VA: Vaste Activa

1 Activa

1.1.2 Materiele vaste activa

	Cumulatieve aanschafwaarde per 1 januari 2024	Cumulatieve afschrijvingen tot en met 1 januari 2024	Boekwaarde per 1 januari 2024	Mutaties 2024			Cumulatieve aanschafwaarde per 31 december 2024	Cumulatieve afschrijvingen tot en met 31 december 2024	Boekwaarde per 31 december 2024
				Investerings	Des- investeringen	Afschrij- vingen			
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	4.888.058	3.290.318	1.597.740	172.338		116.903	5.060.396	3.407.221	1.653.174
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	5.918.859	3.378.633	2.540.226	625.915		524.959	6.544.774	3.903.592	2.641.182
1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	626.386	354.841	271.545	24.010		63.003	650.396	417.844	232.552
Activa in uitvoering	-	-	-	172.665		0	172.665	-	172.665
Materiële vaste activa	11.433.303	7.023.792	4.409.511	994.928	-	704.865	12.428.231	7.728.657	4.699.573

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten meubilair, inventaris en ICT middelen. Duurzame goederen worden geactiveerd bij een aanschafwaarde boven de € 2.500. Onder andere vaste bedrijfsmiddelen vallen o.a. de vervoersmiddelen en onderwijsleerpakket.

Gehanteerde afschrijvingspercentages inventaris en andere vaste bedrijfsmiddelen per categorie:

	<u>termijn in jaren</u>	<u>percentage</u>
1.1.2.1 - gebouwen (verbouw)	5 - 40	2,5% - 20%
- zonnepanelen	15	6,67%
1.1.2.3 - computerapparatuur	5 - 10	10% - 20%
- (school)meubilair	10 - 20	5% - 10%
- technisch meubilair	4	25%
- machines en installaties	5	20%
- huishoudelijke apparatuur	10	10%
1.1.2.4 - leermiddelen	8	12,5%
- vervoersmiddelen	10	10,0%

Model VV: Voorraden en vorderingen

1.2.2 Vorderingen

	31 december 2024	31 december 2023
1.2.2.1 Debiteuren algemeen	76.521	558.697
1.2.2.2 Vorderingen op OCW	-	-
1.2.2.8 Overige overheden	835.617	262.628
1.2.2.10 Overige vorderingen	111.686	38.973
1.2.2.14 Te ontvangen interest	58.259	113.186
1.2.2.15 Overlopende activa overige	66.900	64.144
<u>Vorderingen</u>	<u>1.148.983</u>	<u>1.037.628</u>

Model EL: Effecten en Liquide middelen

1.2.3 Effecten

1.2.4 Liquide middelen

	<u>31 december 2024</u>	<u>31 december 2023</u>
1.2.4.1 Kasmiddelen	1.599	3.963
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	10.059	147.650
1.2.4.3 Rekening courant tegoed Schatkistbankieren	<u>5.561.584</u>	<u>5.355.330</u>
<u>Liquide middelen</u>	<u>5.573.242</u>	<u>5.506.942</u>

Model EV: Eigen vermogen

2.1 Eigen vermogen

	Stand per 1 januari 2024	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2024
2.1.1.1 Algemene reserve	3.598.235	-814.427	-	2.783.808
2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek	2.015.979	-466.883	-	1.549.096
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat	762.640	-34.442	-	728.198
<u>Eigen Vermogen</u>	6.376.853	-1.315.752	-	5.061.101

Uitsplitsing

<i>21150 - Algemene reserve</i>	3.598.235	-814.427	-	2.783.808
<u>2.1.1.1 Algemene reserve</u>	3.598.235	-814.427	-	2.783.808
<i>21200 - Bestemmingsreserve scholingsbeleid ivm professionalisering</i>	600.000	-185.724	-	414.276
<i>21210 - Extra investeringen 2023-2027</i>	1.000.000	-	-	1.000.000
<i>21212 - Bestemmingsreserve communicatieplan</i>	71.691	-23.298	-	48.393
<i>21213 - Bestemmingsreserve NPO</i>	215.469	-215.469	-	0
<i>21220 - Bestemmingsreserve personeel</i>	128.818	-42.392	-	86.426
<u>2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek</u>	2.015.979	-466.883	-	1.549.096
<i>21300 - Bestemmingsreserve privaat</i>	762.640	-34.442	-	728.198
<u>2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat</u>	762.640	-34.442	-	728.198

Toelichting:

Bestemmingsreserve Professionalisering

Het scholingsbeleid wordt onder andere vormgegeven door professionaliseringsactiviteiten via het Noordelijk Onderwijs Gilde (NOG). Jaarlijks wordt 40% van deze kosten bovenschools gefinancierd.

Bestemmingsreserve Communicatieplan

Recent is een intern en extern communicatieplan opgesteld. Om de plannen uit te voeren is een incidentele investering nodig. Hierbij wordt gedacht aan een tijdelijke communicatiemedewerker voor twee dagen in de week, gedurende twee jaar.

Bestemmingsreserve Personeel

Naar aanleiding van de Strategische personeelsplanning voor de komende jaren is een bedrag gereserveerd voor incidentele omstandigheden.

Extra investeringen 2023-2027

In de vergadering van de RvT van 21 juni 2023 is de wens uitgesproken om de komende periode extra te investeren in het onderwijs. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt kan potentieel personeel al eerder ingezet worden, door bijvoorbeeld een medewerker die met pensioen gaat eerder te vervangen. Een bijkomend effect daarvan is dat het surplus aan vermogen versneld afneemt.

Privaat

De bestemmingsreserves privaat hebben veelal betrekking op de uit het verleden opgebouwde gelden die niet uit publieke middelen verkregen zijn. Hierbij moet gedacht worden aan rente-inkomsten, giften en ouderbijdragen. Er is een algemene private reserve, om de scheiding tussen publiek en privaat aan te houden.

Verder worden voor de buitenschoolse activiteiten zogenaamde schoolfondsen bijgehouden, bestaande uit de bijdragen van ouders. Deze schoolfondsen worden ingezet voor bijzondere dagen, zo is een deel van het SO-festival hieruit bekostigd.

Algemeen Publiek

Aan de Algemene reserve publiek wordt het resultaat over het kalenderjaar toegevoegd of onttrokken.

Model VL: Voorzieningen en langlopende schulden

2.2 Voorzieningen

	Stand per 1 januari 2024	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31 december 2024	Looptijd < 1 jaar	Looptijd 1 t/m 5 jaar	Looptijd > 5 jaar
2.2.1 Voorziening jubilea	328.243	155.461	51.969	-	-	431.735	43.055	174.895	213.785
Voorziening duurzame inzetbaarheid	-	332.969	-	-	-	332.969	-	332.969	-
Voorziening langdurig zieken	-	151.409	-	-	-	151.409	151.409	-	-
<u>Voorzieningen</u>	328.243	639.839	51.969	-	-	916.113	194.464	507.864	213.785

Model KS: Kortlopende schulden

2.4 Kortlopende schulden

	31 december 2024	31 december 2023
2.4.8 Crediteuren	654.083	397.104
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.551.290	1.447.903
2.4.10 Pensioenen	433.347	417.020
2.4.12 Overige kortlopende schulden	266.963	305.087
2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW	113.871	76.282
2.4.16 Vooruit ontvangen bedragen	1.275.544	434.585
2.4.17 Vakantiegeld en bindingstoelage	1.149.485	1.171.004
<u>Kortlopende schulden</u>	<u>5.444.584</u>	<u>4.248.986</u>

Model G: Verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo 2024 conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	datum	onderhanden ja/nee
Verbetering Basisvaardigheden	VBV24-PO-3435	17-06-2024	onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV24-PO-2955	17-06-2024	onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV24-PO-3685	17-06-2024	onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV24-PO-3336	17-06-2024	onderhanden
Subsidie voor studieverlof	145206	19-7-2024	onderhanden

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Te verrekenen per 31 december 2024
	Kenmerk	datum	€	€	€	€	€	€	€
Totaal			0	0	0	0	0	0	0

G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Te verrekenen per 31 december 2024
	Kenmerk	datum	€	€	€	€	€	€	€
Totaal			0	0	0	0	0	0	0

Model OB: Opgave overheidsbijdragen

3.1 Rijksbijdragen

	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
3.1.1.1 Rijksbijdrage OCW	38.034.789	37.083.116	34.821.430
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	614.258	834.142	915.406
3.1.3.1 Doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden	954.800	944.500	1.022.541
<u>Rijksbijdragen</u>	39.603.847	38.861.758	36.759.376

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
3.2.2.2 Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	207.059	134.500	216.581
3.2.2.3 Overige overheden	4.019	5.000	3.983
<u>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</u>	211.077	139.500	220.563

Model AB: Opgave andere baten

3.5 Overige baten

	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
3.5.1 Opbrengst verhuur	71.390	69.000	77.347
3.5.2 Detachering personeel	171.352	106.000	172.858
3.5.3 Schenkingen	24.166	-	27.075
3.5.4 Sponsoring	-	-	2.800
3.5.5 Ouderbijdragen	-	-	2.957
3.5.10 Overige			
Projecten (ESF, Grutsk)	476.790	279.000	808.093
Overige	339.063	147.000	103.408
<u>Overige baten</u>	1.082.762	601.000	1.194.538

Model LA: Opgave van de lasten

4 Lasten

4.1 Personele lasten

	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
4.1.1 Lonen en salarissen	34.173.096	33.822.743	31.712.680
4.1.2 Overige personele lasten	3.250.458	2.377.075	2.456.035
4.1.3 Af: Ontvangen vergoedingen	444.844	200.000	375.981
<u>Personele lasten</u>	36.978.710	35.999.818	33.792.735
Uitsplitsing			
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	26.301.418		24.340.698
4.1.1.2 Sociale lasten	3.694.252		3.341.039
4.1.1.3 Premies Participatiefonds (PO/VO)	413.185		516.153
4.1.1.4 Premies Vervangingsfonds (PO/VO)	-		-
4.1.1.5 Pensioenpremies	3.764.242		3.514.790
<u>Lonen en salarissen</u>	34.173.096	33.822.743	31.712.680
4.1.2.1 dotaties/vrijval voorzieningen	639.839	30.000	30.000
4.1.2.2 personeel niet in loondienst	1.203.284	801.464	1.220.286
4.1.2.3 overige	1.407.336	1.545.611	1.205.749
<u>Overige personele lasten</u>	3.250.458	2.377.075	2.456.035

4.2 Afschrijvingslasten

	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
4.2.2 Afschrijvingen materiële vaste activa	704.866	497.297	640.142
<u>Afschrijvingslasten</u>	704.866	497.297	640.142

4.3 Huisvestingslasten

	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
4.3.1 Huurlasten	167.865	156.000	143.403
4.3.3 Onderhoudslasten	363.945	465.000	428.102
4.3.4 Energie en water	476.235	545.000	866.475
4.3.5 Schoonmaakkosten	635.324	535.000	521.044
4.3.6 Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	67.342	53.000	44.298
4.3.7 Dotatie voorziening onderhoud	-	-	-
4.3.8 Overige huisvestingslasten	28.882	19.000	25.941
<u>Huisvestingslasten</u>	1.739.594	1.773.000	2.029.262

4.4 Overige lasten

	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
4.4.1 Administratie en beheer	1.021.746	744.143	837.409
4.4.2 Inventaris en apparatuur	597.852	497.500	673.607
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen	569.124	565.500	536.918
4.4.5 Overige	806.554	405.000	755.770
<u>Overige lasten</u>	2.995.276	2.212.143	2.803.704
Specificatie honorarium			
4.4.1.1 <i>Onderzoek jaarrekening</i>	26.923	17.000	21.865
4.4.1.2 <i>Andere controle opdracht</i>			
4.4.1.3 <i>Fiscale adviezen</i>			
4.4.1.4 <i>andere niet-controle dienst</i>			
<u>Accountantslasten</u>	26.923	17.000	21.865

Model FB: Financiële baten en lasten

6 Financiële baten en lasten

	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
6.1.1 Rentebaten	205.008	150.000	211.093
6.2.1 Rentelasten (-/-)		-	-
<u>Financiële baten en lasten</u>	205.008	150.000	211.093

Model E: Overzicht verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31 december 2024 Eur	Resultaat 2024 Eur	Art2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie %
- PO-21-01 Friesland	Stichting		4	-	-	nee	0%	nee
- VO-21-01 Fryslân Noard	Stichting		4	-	-	nee	0%	nee
- VO 21-02 Zuid Oost-Friesland	Stichting		4	-	-	nee	0%	nee
- VO 21-03 Zuid West Friesland	Stichting		4	-	-	nee	0%	nee
- Fultura	Stichting		4	-	-	nee	0%	nee
- Samen Kansrijk	Stichting		1	-	-	nee	0%	nee

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector

4.1: Vermelding bezoldiging topfunctionarissen

Vermelding topfunctionarissen

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op SO Fryslân.

Het voor SO Fryslân toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 181.000, het WNT-maximum voor het onderwijs, klasse D.

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen en volgens een puntensysteem als volgt vastgesteld :

Gemiddelde totale baten	6
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	2
Totaal aantal complexiteitspunten	9

1a Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2024

Bedragen x € 1	M. Pruiksmä
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in FTE)	1,0
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	146.182
Beloningen betaalbaar op termijn	23.776
Subtotaal	169.958
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan.	-
Totale bezoldiging 2024	169.958

Gegevens 2023	M. Pruiksmā
Functiegegevens	Lid College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in FTE)	1,0
Dienstbetrekking	Ja
Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	141.124
Beloningen betaalbaar op termijn	22.577
Subtotaal	163.701
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	173.000
Totale bezoldiging 2023	163.701

1c Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2024	S. de Graaf	J.E. de Poorte	M.J.J. Stam-Boots	S. Dijkstra	H. Drenth
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde dienstvervulling in 2024	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	10.985	7.323	7.323	7.323	7.323
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	27.150	18.100	18.100	18.100	18.100
Totale bezoldiging	10.985	7.323	7.323	7.323	7.323

Gegevens 2023	S. de Graaf	J.E. de Poorte	M.J.J. Stam-Boots	S. Dijkstra	H. Drenth
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde dienstvervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	10.500	7.000	7.000	7.000	7.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	25.950	17.300	17.300	17.300	17.300
Totale bezoldiging	10.500	7.000	7.000	7.000	7.000

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

SO Fryslân heeft de volgende overeenkomsten gesloten:

- een schoonmaakcontract met Post Cleaning en NIVO Noord BV inzake schoonmaakkosten met een looptijd van 5 jaar vanaf 1 juni 2023 tot en met 31 mei 2028. Contractwaarde is € 636.500
- een warmteleveringscontract met Delta T. Bio Energy BV met een looptijd van 11 jaar vanaf januari 2017. Contractwaarde is € 65.000.
- een huurovereenkomst met betrekking tot de huur van een kantoorruimte aan de Morra 2-3 ten behoeve van de huisvesting van het stafbureau. De huurovereenkomst is ingegaan op 1 oktober 2009. De overeenkomst is per 1 oktober 2021 verlengd met een periode van 5 jaar. De huurprijs wordt jaarlijks per 1 januari aangepast op basis van het maandindexcijfers volgens de consumentenprijsindex gepubliceerd door het CBS. Contractwaarde is € 74.000.
- samenwerkingsovereenkomst met Revalidatie Friesland. De omvang van de samenwerkingsovereenkomst is in de afgelopen jaren teruggelopen in verband met Passend Onderwijs en de ontwikkelingen met betrekking tot de afdeling Ambulante Begeleiding.
- de Duisterhoutschool heeft een locatie in Oosterwolde. SO Fryslân participeert sinds de overname van de Duisterhoutschool (1-8-2015) in de gezamenlijke VVE (Multifunctioneel Schoolgebouw Zuid Oosterwolde). De VVE is opgericht in 2005 en sinds 2007 in gebruik.
- voor het onderhoud van de installaties is een contract afgesloten met Damstra Service en Onderhoud. Het contract is ingegaan op 1 januari 2017 en heeft een looptijd van 5 jaar. Er is jaarlijks een bedrag mee gemoeid ad € 51.405. In 2025 wordt er een nieuw contract afgesloten voor een looptijd van 5 jaar.
- het Twâlûk maakt sinds 1 augustus 2017 gebruik van een aantal ruimten van schoolgebouw SBO De Bolder te Franeker. Het betreft medegebruik van het gebouw. Het contract is aangegaan voor het schooljaar 2017-2018 en wordt jaarlijks stilzwijgend verlengd.
- het Twâlûk neemt deel aan het project Grutsk waar ruimte in medegebruik is genomen. Het contract is aangegaan met Elan Onderwijsgroep met ingang van 1 augustus 2021 tot en met de duur van het project.
- In 2020 heeft De Wingerd de locatie Nyewei in gebruik genomen door de Gemeente Dantumadeel. In eerste instantie is het gebouw aan de Nyewei voor een periode van 5 jaar in medegebruik gegeven. In deze periode wordt door de gemeente onderzocht welke permanente bestemming dit gebouw gaat krijgen. De periode van 5 jaar is in 2024 nog eens verlengd met 5 jaar. Contractwaarde is € 144.000.
- In december 2023 is er een federatieve stichting Samen Kansrijk opgericht, samen met de besturen van Adenium en RENN4. SO-Fryslân participeert hierin. De leerlingen van de scholen vallend onder deze drie besturen komen samen in één school die in het verslagjaar de naam Noorderkracht heeft gekregen. Voor deze school is de Experimenteerstatus toegekend door het ministerie OCW, dat betekent dat met behoud van de eigen brinnummers leerlingen en personeel uitgewisseld kunnen worden. Elk brinnummer behoudt haar eigen leerlingbekostiging. Over 2 jaar wordt e.e.a. geëvalueerd en binnen 4 jaar moet het helder zijn of Samen Kansrijk zelfstandig verder gaat of aansluit bij 1 van de moederstichtingen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

Bestemming van het resultaat

Vanuit de statuten zijn geen nadere bepalingen opgenomen met betrekking tot de bestemming van het resultaat.

Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

Resultaat 2024

- 814.427 wordt onttrokken aan de algemene reserve
- 466.883 wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve publiek
- 34.442 wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve privaat

-1.315.752 totaal resultaatverdeling

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

College van bestuur:

- Mevrouw M. Pruiksmā

Raad van Toezicht:

- Mevrouw S. de Graaf, voorzitter
- Mevrouw J.E. de Poorte
- Mevrouw M.J.J. Stam-Boots
- De heer S. Dijkstra
- De heer H. Drenth

-

Datum vaststelling jaarrekening:

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	42665
Naam instelling	SO Fryslân
Adres	Morra 2-3
Postcode	9204KH
Plaats	Drachten
Telefoon	0512-584595
Website	www.so-fryslan.nl
Contactpersoon	Dhr. P.J. Faber
Telefoon	0512 - 58 45 95
E-mailadres	peterfaber@so-fryslan.nl

BRIN-nummers

00LD	Lyndensteyn
00RS	Talryk
02XF	De Wingerd
03PB	Kleurryk
08ST	Piet Bakkerschool
19TX	Duisterhoutschool
26LD	Twalûk

Overige gegevens

Controle verklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân te Drachten gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de staat van baten en lasten over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een

Schrevenweg 3-9
8024 HB Zwolle

T (038) 303 21 40
zwolle@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 76522539

leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening **Verantwoordelijkheden van het College van Bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening**

Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het College van Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2024. In dit kader is het College van Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het College van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het College van Bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het College van Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het College van Bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het College van Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het College van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 1 mei 2025

Van Ree Accountants

R. van der Weerd MSc RA